

ДОКЛАД

ОТ ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА

НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА РАЗВИТИЕ

НА ОБЩИНА СЛИВЕН

2014 – 2020

ВЪВЕДЕНИЕ

<u>ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ</u>	4
<u>ВЪВЕДЕНИЕ</u>	6
<u>МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА</u>	9
<u>КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА</u>	13
<u>ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА РАМКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СЛИВЕН 2014-2020</u>	14
<u>ВИЗИЯ</u>	14
<u>ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ - ПРОМЕНИТЕ В ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СЛИВЕН</u>	16
<u>ОЦЕНКА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ</u>	37
<u>ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ</u>	37
<i>ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛТА</i>	41
ПРИОРИТЕТ 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.	41
ПРИОРИТЕТ 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства.	47
ПРИОРИТЕТ 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт.	48
ПРИОРИТЕТ 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	52
<i>ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТНАТА ОБЛАСТ И СТРАТЕГИЧЕСКАТА ЦЕЛ</i>	54
<u>ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ</u>	58
<i>ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛТА</i>	63
ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора	63
ПРИОРИТЕТ 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.	68
ПРИОРИТЕТ 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.	74
ПРИОРИТЕТ 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	75
ПРИОРИТЕТ 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса.	76
<i>ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТНАТА ОБЛАСТ И СТРАТЕГИЧЕСКАТА ЦЕЛ</i>	77

<u>ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА</u>	81
<i>ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛТА</i>	84
ПРИОРИТЕТ 3.1. ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И МОДЕРНИЗИРАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	84
ПРИОРИТЕТ 3.2. ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВЕНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНА СРЕДА.	
ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ.	89
ПРИОРИТЕТ 3.3. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА СЕЛИЩНАТА СРЕДА.	90
ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТНАТА ОБЛАСТ И СТРАТЕГИЧЕСКАТА ЦЕЛ	91
<u>ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ</u>	94
<i>ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛТА</i>	95
ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТНАТА ОБЛАСТ И СТРАТЕГИЧЕСКАТА ЦЕЛ	96
<u>СТЕПЕН НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ</u>	98
<u>ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ</u>	104
<u>ОБОБЩЕН ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА СЛИВЕН</u>	16
<u>ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ В ПЕРИОДА 2021-2027</u>	108

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БАН	Българска академия на науките
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водопровод и канализация
ВУЗ	Висше учебно заведение
ДДС	Данък добавена стойност
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗЗД	Закон за задълженията и договорите
ЗЮЛНЦ	Закон за юридическите лица с нестопанска цел
ИАНМСП	Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МО	Междинна оценка
МСП	Малки и средни предприятия
НОИ	Национален осигурителен институт
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
НССЗ	Национална служба за съвети в земеделието
ОДЗ	Обединено детско заведение
ОИЦ	Областен информационен център
ОП	Оперативна програма
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПИК	Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност"
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ОСЗ	Общинска служба „Земеделие“
ОУП	Общ устройствен план
ПП	Природен парк
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУП	Подобен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
РАКО	Сдружение „Ромска академия за култура и образование“/
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РИС	Реално изплатени средства
РУО	Регионално управление на образованието
СГО	Структури на гражданското общество
СОУ	Средно общообразователно училище
СФ	Структурни фондове
УО	Управляващ орган

ЦДГ
ЦСМП

Целодневна детска градина
Център за спешна медицинска помощ

ВЪВЕДЕНИЕ

Предмет

Настоящият доклад представя резултатите от Последващата оценка (ПО) на Общинския план за развитие (ОПР) на Община Сливен за периода 2014-2020 г., изготвена в изпълнение на нормативните изисквания на Закона за регионалното развитие (ЗРР)¹- чл.34, ал.1, Правилника за неговото прилагане (ППЗРР)² и Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие (2012 – 2020), регионални планове за развитие от ниво 2 (2014 – 2020), областни стратегии за развитие (2014 – 2020), общински планове за развитие (2014 – 2020).

В началото на 2020 г. в ЗРР са направени промени, свързани с цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие за следващия планов период 2021-2027 г. Тези промени обаче не засягат обхвата на ОПР на община за периода 2014-2020, както и предвижданията за изготвяне на последваща оценка на документа.

Общинският план за развитие на Община Сливен 2014-2020 г. е приет от Общински съвет - Сливен с Решение № 1390 от 10.07.2014 г. Актуализация на ОПР е осъществена вследствие на препоръки от проведената Междинна оценка, извършена през 2018 година.

Наблюдението и оценката на регионалното развитие се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Чрез прилагането им се отчитат резултатите от изпълнението на стратегическите документи, които допринасят за регионалното развитие.

¹ Обн., ДВ, бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 31.08.2008 г., доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., доп., бр. 22 от 11.03.2014 г., в сила от 11.03.2014 г., изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 9 от 3.02.2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 14 от 20.02.2015 г., изм. и доп., бр. 15 от 23.02.2016 г., доп., бр. 13 от 7.02.2017 г.

² В сила от 31.08.2008 г. Приет с ПМС № 216 от 02.09.2008 г.

Обн. ДВ. бр.80 от 12 Септември 2008 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2010 г., изм. ДВ. бр.97 от 8 Ноември 2013 г., изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2016 г.

Предмет на оценката е многостранното развитие на община Сливен, свързано с изпълнението на проекти и инициативи с принос към стратегията и програмата за реализация на ОПР. Докато междинната оценка обхваща социално-икономическото развитие от гледна точка на изпълнението на ОПР, то последващата оценка анализира и оценява пълния обхват на изпълнение на ОПР до 2020г. с натрупване от междинната оценка и извежда констатации за следващия програмен период. **Оценката разглежда инвестициите по определените в плана приоритети, като направените анализи акцентират върху проектните дейности и не разглеждат резултатите от изпълнението на основните и регулярни дейности на общинската администрация.**

Цели

Целта на настоящия доклад е да представи независима и обективна последваща оценка на Общински план за развитие на Община Сливен за периода 2014-2020 г., в съответствие с нормативните изисквания за обхват и качество на Закона за регионалното развитие и на Правилника за неговото прилагане.

Доколкото основният стратегически документ за периода 2021-2027 г. на община Сливен – План за интегрирано развитие на община е изготвен и приет към момента на изготвяне на настоящата оценка, то в настоящия доклад не е обособена част с препоръки за изготвяне на стратегическия документ за следващ период, но са изведени основни акценти за предизвикателства, които трябва да бъдат посрещнати.

Обект

Документът разглежда територията на община Сливен, включително строителните граници и землищата на всички населени места.

Отчетен период

Последваща оценка изследва общинското развитие в периода между 2014 и 2020 година. Фокусът е поставен върху проекти, инициативи и резултати, които са реализирани или са в процес на реализация между примането на Общинския план за развитие (месец март 2014 г.), извършената междинна оценка (2018 г.) и крайния период на действие на плана (2020г.). Проекти, които са изпълнявани преди изготвянето на ОПР и в този смисъл са част от рамката на Общинския план за периода 2007-2013 г., не са отчетени в настоящия документ. Следва да се отбележи, че в периода 2014-2015 година са реализирани проекти, финансирани от оперативните програми 2007-2013, но доколкото тяхното изпълнение

представлява значителна част от проектната дейност на територията на общината в първите години от изпълнението на ОПР 2014-2020, то те са отчетени като допринасящи за изпълнението на целите на документа. Също така са разгледани проекти, стартирали през 2019 и 2020 година, съществени за постигане на заложените цели в ОПР 2014-2020, които ще бъдат приключени след периода на настоящата оценка.

Доколкото през 2018 година е изготвена Междинна оценка на ОПР и последваща актуализация на Плана, то настоящата оценка стъпва на използваната информация, данни и заключения, дефинирани в Последващата оценка на община Сливен за периода 2014-2020г, както и актуализираната матрица с индикатори.

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Законови изисквания към наблюдението и оценката на Общински план за развитие

Съгласно чл. 34, от ЗРР за изпълнението на ОПР се извършва последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на неговото действие, която включва: 1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите; 2. оценка на общото въздействие; 3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; 4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за местно развитие.

Настоящата последваща оценка на ОПР е изготвена според изискванията на ЗРР, Насоките на ЕК за програмния период 2014-2020 г., Ръководството за оценка на социално-икономическото развитие EVALSED, както и натрупания до момента опит при изготвяне на подобни оценки на стратегически и планови документи на общинско, областно, регионално и национално ниво.

Система за мониторинг и контрол на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Сливен 2014-2020

Предмет на наблюдение, мониторинг и контрол на Общинския план за развитие е изпълнението на целите и приоритетите за развитие на общината, съгласно конкретни физически и финансови индикатори, организацията и методи на изпълнение, прилагани от органите за управление и мерките за осигуряване на информация и публичност относно резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Системата за мониторинг и контрол на изпълнението на Общинския план обхваща 4 основни компонента:

- органите за наблюдение и методите на тяхната работа;
- индикаторите за наблюдение;
- източниците на информация, начините и периодичността за събиране, обработка и анализирането на информацията;
- системата на докладване за изпълнението.

При изготвянето на последващата оценка са използвани последните актуални данни за основните индикатори на общинско, национално и регионално ниво към края на 2019 г. и в отделни случаи за 2018 г.

Органи за наблюдение и контрол на изпълнението на Общинския план за развитие

Най-висшият орган за мониторинг и контрол на Общинския план за развитие на Община Сливен е **Общинският съвет, който** извършва обсъждане и приемане на доклади, отнасящи се до мониторинга и контрола, върху документите за стратегическо планиране на регионалното развитие, в частност Общинския план за развитие на община Сливен 2014-2020 г.;

Кметът на община Сливен е органът, който организира мониторинга и контрола на изпълнението на Общинския план за развитие. Резултатите от наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие се обобщават в годишни доклади, данните и информацията в които се използват за изготвяне на Междинна и Последваща оценка на ОПР. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, се изготвя по определен от Кмета на общината ред. В него се акцентира върху степента на изпълнение на Общинския план за развитие, програмата за реализация на плана и конкретните резултати от реализацията на отделните проекти.

Докладите на изпълнението на Общинския план за развитие, както и оценките, се публикуват на сайта на община Сливен.

Индикатори за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие на община Сливен 2014-2020

Индикаторите за изпълнение на Общинския план за развитие на Община Сливен 2014-2020 г. са разработени, базирайки се на факта, че това е документ за регионално развитие на най-ниското самоуправляващо се териториално ниво в Р. България. Предложените индикатори са основно индикатори за продукт и индикатори за резултат, като сравнително по-ограничено се ползват индикатори за въздействие, тъй като тяхното измерване е по-сложно и изисква по-дълги редици на наблюдение. Индикаторите за ресурси се прилагат за измерване на изразходваните финансови средства при изпълнението на програмата за реализация на плана. С Междинната оценка на ОПР, извършена през 2018 година се предлагат изменения в системата от индикатори, с оглед тяхното оптимално проследяване и отчитане. Тези предложения са отразени в актуализация на ОПР на община Сливен за периода 2014-2020, приети от Общински съвет.

Източници на информация за извършване на наблюдение

Като основни източници на информация за изпълнение на Общинския план за развитие, са използвани публичнодостъпни данни и информация от различни източници, както и от следните информационни регистри:

- Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 – ИСУН 2020;
- Регистър за проекти – Община Сливен

Източниците на информация за стойностите на индикаторите за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие са базирани на данни от:

- Община Сливен
- Национален статистически институт
- Регионално управление на образованието – Сливен
- „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД
- Дирекция „Социално подпомагане“ – Сливен
- Национална служба за съвети в земеделието; Териториално областен офис в гр. Сливен
- Областно пътно управление – Сливен.
- Областен информационен център – Сливен
- Общинска служба по земеделие – Сливен
- Регионална инспекция по околната среда и водите – Стара Загора
- Сливенска търговско-промишлена палата
- ТП Държавно горско стопанство - Сливен

Методи за извършване на оценката

За изготвяне на настоящата последваща оценка са използвани следните методи:

- Кабинетно проучване – проучване на документи, информация и данни от различни източници;
- Описание – описват се факти, данни, резултати, констатации, препоръки и изводи;
- Анализ и синтез – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на изпълнение на ОПР;
- Сравнение – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки.

- Експертна оценка – оценява се степента на изпълнение, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси и други.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

За постигане на обективност при разработването на настоящия документ са определени ясни критерии за оценка на извършените действия и ефекта от изпълнението на ОПР Сливен. Използваните критерии за извършването на последващата оценка дават отговор на определени въпроси, а именно: **обоснованост** – доколко целите на ОПР съответстват на установените социално-икономически условия и тенденции в развитието на общината и региона;

ефективност – постигнатите резултати водят ли до изпълнение на поставените цели;

ефикасност – дали резултатите са постигнати чрез оптимално използване на ресурсите – човешки, финансови, материални и др., при спазване на изискванията за качество и законосъобразност;

устойчивост – дали постигнатите резултати са устойчиви във времето;

прозрачност – дали в хода на изпълнение на ОПР е създадена възможност за информиране на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА РАМКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СЛИВЕН 2014-2020

ВИЗИЯ

ОПР на Община Сливен за периода 2014-2020 г. определя следната Визия за развитие на Общината: **„Община Сливен – среда на устойчив растеж, общество на знанието и обновени селища, предлагащи високо качество на живот и енергийна ефективност, съхранено културно-историческо наследство и околна среда, иновативна и конкурентноспособна икономика създаваща квалифицирани работни места и продукти с висока добавена стойност“.**

Визията е разработена в съответствие с ИПГВР (2014-2020 г.), със Стратегията за развитие на област Сливен (2014-2020 г.), с Регионалния план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 (2014-2020 г.) и с потенциала и ресурсите на Общината.

ГЛАВНА ЦЕЛ

Главната цел за постигане на визията е: **„Постигане на интегрирано общинско развитие с повишено качество и стандарт на живот, подобро състояние на околна среда, активизиране на териториалното сътрудничество на местно, регионално и международно ниво“.**

Визията за развитие и главната цел на плана за развитие на община Сливен продължават да бъдат актуални и релевантни на стратегическите документи за регионално развитие на европейско и национално ниво – вкл. на ниво район за планиране, област и община.

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

Дефинираната главна цел попада в обхвата на четири приоритетни области:

Приоритетна област 1. Устойчив икономически растеж

Приоритетна област 2. Жизнен стандарт и качество на живот

Приоритетна област 3. Техническа инфраструктура и околна среда

Приоритетна област 4. Териториално сътрудничество и сближаване

Всяка от дефинираните приоритетни области се състои от формулирани по йерархичен път стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическа цел 1. Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности

Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност

Стратегическа цел 3. Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда

Стратегическа цел 4. Стартиране на териториални инициативи за сближаване

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА СЛИВЕН

Визията, определена в ОПР на община Сливен за периода 2014 – 2020 г. запазва своята актуалност през целия период на изпълнение на плана. Осъществяването в рамките на периода мерки успешно адресират визията в частта ѝ, свързана с повишено качество на живот, свързано с подобрената среда чрез редица градоустройствени дейности, подобрена енергийна ефективност на сградния фонд и материално-техническа база на образователни, социални, културни институции, съхранено културно-историческо-развитие, подобряване на спортната инфраструктура, модернизиране на местните предприятия за подобряване на производствения капацитет, дейности в областта на управление на отпадъците и стартирали мащабни инвестиции във ВиК инфраструктурата, повишаване на качеството на предоставяните услуги и осъществени партньорства.

Четири стратегически цели очертават бъдещите състояния, към които са насочени конкретните мерки, проекти и ресурси, дефинирани от общинския план за развитие. В този смисъл те са логическо и смислово продължение на визията на общината – четирите цели заедно съставят визията. По този начин избраните цели са взаимно свързани и взаимно подкрепящи се.

Стратегическите цели имат ясен фокус – избегнато е тяхното прекалено обхватно формулиране и опасност от неефективно разпределение на ресурсите по време на предстоящото им реализиране

Обобщението на анализа на показателите за изпълнението на приоритетите на ОПР на община Сливен показва, че:

Процесите на развитието на община Сливен за периода 2014 - 2020 г. разкриват растеж и наличие на тенденции на задържане на нивата на растеж в местната икономика след 2014 г.

Въпреки положителните тенденции по отношение на част от основните икономически и социални индикатори на община Сливен, техните стойности остават по-ниски от средните стойности за страната.

Реализацията на целите на **Стратегическа цел 1** може да се оцени като задоволителна предвид на това, че е налице постигнат положителен резултат по отношение нарастване на произведената продукция и приходите от продажби от

местните предприятия, както и на увеличаване на броя им и инвестиционната им активност. Равнището на икономическо развитие на община Сливен, измерено с показателя Произведена продукция на човек от населението показва по-високо от средното за ЮИР нарастване в периода.

Изпълнението на мерките по отделните приоритети на **Специфична цел 2** се характеризира със значителен интензитет, като напредъкът по тях може да се оцени като значителен. Целенасочени усилия и съответно ресурс са насочени към подобряване на социалните и образователни услуги и свързаната с тях инфраструктура, както и за приобщаване на уязвими групи от населението на общината.

Изпълнението на мерките по отделните приоритети на **Специфична цел 3** може да се оцени като задоволително, доколкото тези мерки таргетират комплексни, в много случаи проекти на регионално ниво, които изискват сложни и ресурсоемки процедури за подготовка и изпълнение и съответно не са изпълнени всички проекти, заложи в Плана. В периода за изпълнение дейностите по Специфичната цел са насочени към устойчивото управление на отпадъците и са стартирали дейности за модернизация на ВиК инфраструктурата.

Изпълнението на мерките по отделните приоритети цели на **Специфична цел 4** може да се оцени като задоволително, доколкото са предприети инициативи за повишаване качеството на административното обслужване и неговата автоматизация и дигитализация, както и са продължени и надградени партньорски дейности на национално и международно ниво.

Постигнатите стойности на заложените индикатори за оценка на въздействието на мерките, изпълнени в периода 2014-2020 г. показват **напредък в общите икономически показатели на общината**. Постигнат е напредък по отношение на нивата на безработица (в периода 2014-2019г., до кризисната 2020г.), оборота и стойността на произведената продукция от предприятията в общината. В областта на туризма също се отчита напредък по постигането на целевите стойности. Налице са засилващи се негативни тенденции относно демографското развитие и образователната структура на населението, но повлияването на тези показатели е свързано с редица фактори и процеси на надобщинско ниво.

В заключение, направеният анализ на изпълнението на ОПР на община Сливен показва, че определената в него рамка на политиката за регионално развитие в общината като цяло се изпълнява чрез приноса на държавния и общинския бюджет и съществено чрез инструментите на политиката за сближаване,

привлеченото общинско и частно съфинансиране и други донорски средства.

Изпълнението на ОПР се осъществява чрез дейността на отделните ресори на общинска администрация, както и чрез дейността на социално-икономическите партньори и бизнеса. Сред приложените инструменти за изпълнение и наблюдение на ОПР се открояват годишните отчети за Програмата на кмета на общината, както и изготвената Междинна оценка и свързана Актуализация на ОПР 2014-2020. Прави впечатление **високата публичност и прозрачност** на мерките по изпълнение и наблюдение – представянето на отчетите пред обществеността, публикуването им на страницата на общината, наличие на регистър на проектите на страницата на общината.

Приложеният набор от мерки и проекти в изпълнение на ОПР е свързан с обща ефективност на плана и много висока ефективност за приоритетите, обвързани основно с подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност.

Изпълнените проекти и постигнатите индикатори показват резултатност в изпълнението на ОПР, обвързана с подобрени показатели за развитие на община Сливен. Анализираният проект в Община Сливен имат пълно съответствие със стратегическата рамка, като допринасят за постигане на целите и мерките. За значителна част от мерките има изпълнение чрез проекти, недефинирани в Програмата за реализация на ОПР, което показва гъвкавост на управленския модел спрямо конкретните възможности и предпоставки за постигане на специфичните цели на плана.

ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ - ПРОМЕНЕТЕ В ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СЛИВЕН

Ключови промени в политиката за интегрирано устойчиво развитие на национално ниво и на ниво ЕС и съответствието на ОПР с тях

След приемането на ОПР на община Сливен 2014-2020, в политиката за интегрирано устойчиво развитие на национално ниво и на ниво ЕС са направени следните ключови промени:

- в Закона за регионалното развитие са направени 7 изменения и допълнени, две от които са съществени и имат отражение върху процеса на планиране и изпълнение на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие;
- актуализирана е подзаконовата нормативна уредба – Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР), приета е Наредба за условията, реда и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на Националната концепция за пространствено развитие, регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 и регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 3 (области);
- приет е нов Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с който е променена институционалната структура за управление на регионалното развитие, създадена е Главна дирекция "Стратегическо планиране и програми за регионално развитие";
- на ниво ЕС няма значими промени в действащата правна и стратегическа рамка на политиката за сближаване;

Основните промени в ЗРР, направени през 2016 г. са свързани със системата за планиране на пространственото развитие, като променят и част от изискванията, свързани със съдържанието на РПР, както и със системата за наблюдение на изпълнението на политиката за регионално развитие.

С допълнения в ЗРР през 2018 г. в системата от документи за планиране на пространственото развитие е включен и Морския пространствен план на Република България, който планира пространственото развитие и интегрираното

управление на дейностите по използване на морските пространства на страната за постигане на устойчиво развитие на Черноморския район, устойчив растеж на морската икономика и устойчиво използване на природните ресурси. Предвидено е секторните стратегически документи на национално и регионално равнище да бъдат разработвани и в съответствие с Морския пространствен план.

При актуализацията на ППЗРР от 2016 г. е въведено изискването общинските планове за развитие да бъдат разработвани в съответствие не само с предвижданията на областната стратегия за развитие, но и с тези на общия устройствен план на общината. Обхватът и съдържанието на общинските планове за развитие не са променяни.

На ниво ЕС не са извършвани значими промени в действащата правна и стратегическа рамка на политиката за сближаване.

Промени в средата

На 13 март 2020 година е обявено извънредно положение в РБългария във връзка с пандемията COVID-19. Това събитие променя съществено средата и условията, при които се реализира ОПР 2014-2020 година. В национален план и на местно ниво се очертават забавяния при изпълнение на дългосрочни проекти и договори, алокират се средства за оперативни разходи, свързани с непосредствените действия по реагиране на здравната криза за сметка на предвидени процедури в индикативните програми по Оперативни програми. Стопанската дейност е ограничена в различна степен през отделните периоди на здравната криза и в отделните сектори на икономиката. Част от средствата по процедури за БФП по отделните Оперативни програми, са пренасочени за ликвидна помощ на бизнеса и други мерки за подкрепа на бизнеса, заетостта, здравните работници, уязвими групи. Голяма част от събитията с различен фокус, предвидени за реализиране в община Сливен през 2020 година са отменени, други проведени дистанционно. Предизвикателство е и управлението на работната среда с оглед осигуряване на безопасни условия на труд в контекста на ограниченията и изискванията на пандемията. Много от компаниите, които са планирали да реализират инвестиции и разширяване, не изпълняват бизнес плановете си, реорганизируют процесите си и оптимално използват наличните и заемни ресурси с цел минимизиране на последиците от пандемията COVID-19. Общините на територията на РБългария изпълняват дейности за управление и

ограничаване последиците от пандемията, като основно подпомагат уязвими групи от населението на територията на общината.

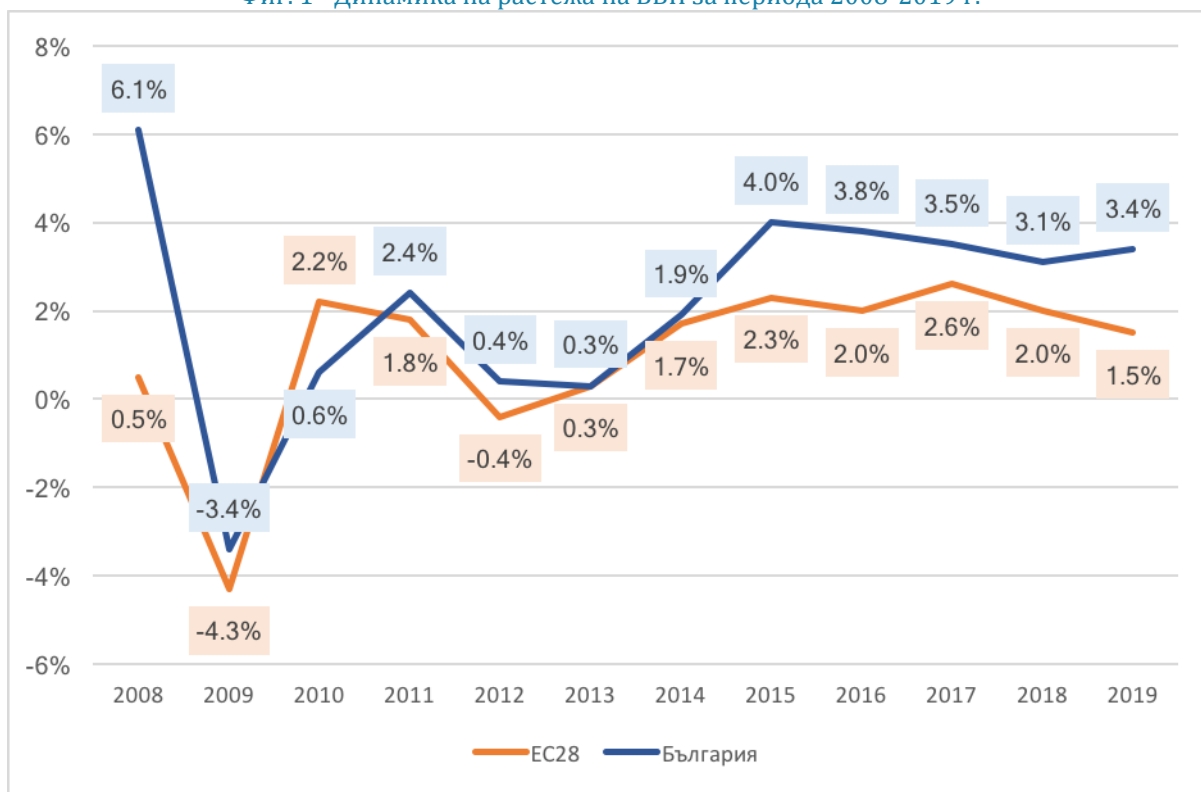
Независимо от това, през 2020 година са реализирани редица проекти и мерки от ОПР 2014-2020, основно от Инвестиционната програма на ИПГВР, както и е разработен проект на новия стратегически документ за местно развитие – План за интегрирано развитие на община Сливен за периода 2021-2027 година, който е приет от Общински съвет през 2021 година.

С оглед сериозността, мащаба и ефекта на промяна във външната среда, би следвало да се направи преценка за актуализиране на ОПР и основно на възможността за изпълнение на индикаторите. Доколкото обаче тази кризисна година съвпада с последната година от изпълнението на Плана, подобно действие е счтено за нецелесъобразно.

Промени в социалното и икономическото развитие на Община Сливен

Социалното и икономическото развитие на България след 2013 г. и до 2020 г. се характеризира с положителна промяна на ключовите макроикономически индикатори. Това се дължи основно на възстановяването на икономиката на страната от световната икономическа и финансова криза през 2008-2009 г. Положителната тенденция се изразява в нарастване на БВП с темпове по-бързи от средните за ЕС, които, макар и частично, възстановяват в известна степен растежа преди 2009 г.

Фиг. 1 Динамика на растежа на БВП за периода 2008-2019 г.

Източник: НСИ, ЕВРОСТАТ

За оценка на промените в социално-икономическото развитие на община Сливен са анализирани основни индикатори, като където е възможно е направено сравнение на развитието на общината с нивата по отделните показатели на национално ниво, ниво регион и област. Използваните индикатори отразяват и степента на вътрешнорегионалните различия за областта.

Данните за представените индикатори са с надеждно качество, тъй като са базирани на официални статистически данни от НСИ, съответно от ЕВРОСТАТ.

1.1 Развитие на човешките ресурси

1.1.1 Демографско развитие

Населението на община Сливен към 31.12.2019 г. е 117 579 души, от които мъжете са 5 6751 д., а жените - 60 828 д. (съответно 48 и 52%). Броят на мъжете преобладава във възрастите до 50 години. С нарастването на възрастта се увеличава броят и относителният дял на жените от общото население на общината. Населението на общината съставлява 63.9% от населението на областта и 1.7% от страната.

В град Сливен живеят 85 хил. души, или 72.3% от населението на общината. Съотношението между мъжете и жените в град Сливен е приблизително същото както в общината (47.6% са мъже, останалите 52.4% са жени).

Наблюдава се неблагоприятна тенденция на намаление на населението от 2001 г. насам, като като след 2011 г. намалението е с по-малък интензитет. На фона на общия демографски спад се регистрира намаление на населението и в центъра на общината – град Сливен, както и в град Кермен (табл.1). За селата на общината е характерно, че през последните години интензитетът в динамиката на населението е с по-ниски темпове.

Таблица 1 Население 2011-2019 г. в община Сливен и област Сливен, НСИ

Населени места	2011г./бр.	2019г./бр.	Прираст/бр.
Община Сливен	125268	117579	-7689
<i>Град Сливен</i>	<i>91620</i>	<i>84985</i>	<i>-6635</i>
<i>Град Кермен</i>	<i>1801</i>	<i>1520</i>	<i>-281</i>
<i>Села</i>	<i>31847</i>	<i>31074</i>	<i>-773</i>
Област Сливен	197473	184119	-13354
<i>В градовете</i>	<i>131041</i>	<i>121033</i>	<i>-10008</i>
<i>В селата</i>	<i>66432</i>	<i>63086</i>	<i>-3346</i>

Източник: НСИ

Коефициентът на раждаемост средногодишно през периода 2001-2019 г. е 11.90‰, който е значително по-висок от този за страната - 9.22‰. Тоталният коефициент на плодовитост също е твърде висок спрямо този за страната - 1.95 деца. По-високата раждаемост и равнище на плодовитост в общината до голяма степен се дължи на относително по-големия дял на ромското население. По-високата раждаемост осигурява по-млада структура на населението и по-ниска смъртност, чието равнище за периода е 14.10‰ спрямо това за страната - 15.16‰.

Таблица 2 Естествен прираст на населението в община Сливен и област Сливен

Населен и места	2013г.			2015г.			2019г.		
	Роден и	Умрел и	Естестве н прираст	Роден и	Умрел и	Естестве н прираст	Роден и	Умрел и	Естестве н прираст
Община Сливен	1440	1649	-209	1458	1750	-292	1407	1747	-340
<i>Град Сливен</i>	916	1056	-140	956	1159	-203	890	1147	-257
<i>Град Кермен</i>	10	49	-39	14	31	-17	11	35	-24
<i>Села</i>	514	544	-30	488	560	-72	506	565	-59
Област Сливен	2347	2775	-428	2413	2930	-517	2291	2831	-540
Естествен прираст на 1000 д. от населението в община Сливен									
Община Сливен	11.7	13.3	-1.6	12	14.4	-2.4	11.9	14.8	-2.9
<i>Град Сливен</i>	10.2	11.7	-1.5	10.8	13.1	-2.3	10.4	13.4	-3
<i>Град Кермен</i>	5.9	29	-23.1	8.7	19.2	-10.5	7.3	23.3	-16
<i>Села</i>	16.2	17.1	-0.9	15.4	17.6	-2.2	16.2	18.1	-1.9
Област Сливен	12.1	14.3	-2.2	12.6	15.3	-2.7	12.4	15.3	-2.9

Източник: НСИ

Независимо от по-високата раждаемост общината има отрицателен прираст на населението (минус 2.20‰).

Развитието на естественото възпроизводство на населението на общината се вижда от данните в таблица 2.

Фиг. 2 Естествен прираст на 1000 д. от населението в община Сливен, 2013-2019 г.

Източник: НСИ

В общината средногодишно за периода 2011-2019 г. се заселват около 1 800 и се изселват около 2 300 души. Интензивността на двата миграционни потока е съответно 14.59‰ и 19.47‰. В резултат на миграцията общината намалява

своето население средногодишно с 500 души, или механичният прираст е минус 4.88‰.

Общината е с възрастова структура на населението, по-благоприятна от тази на страната. Процесът на демографско остаряване, характерен за страната, при населението на община Сливен е по-слабо изразен.

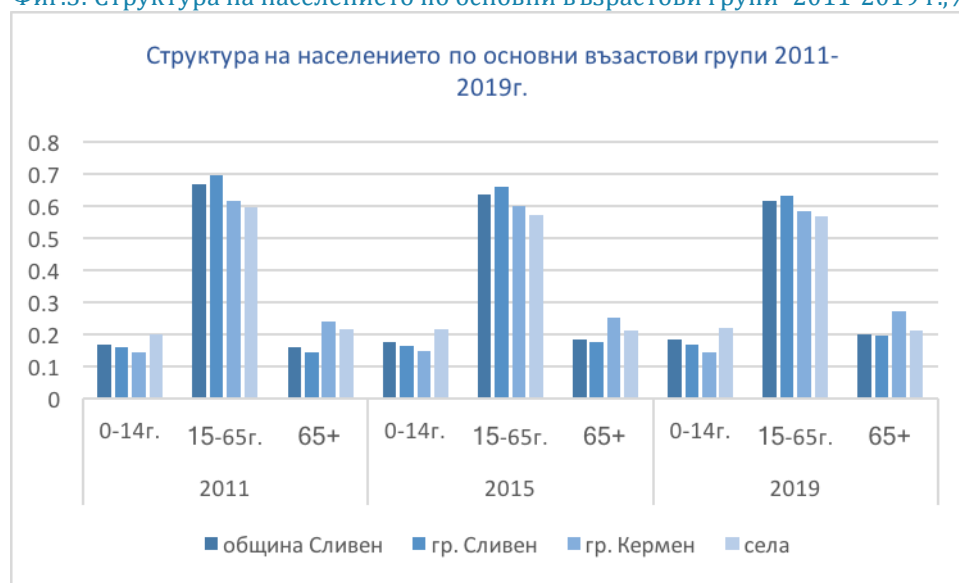
Таблица 3 Структура на населението по основни възрастови групи - 2019 г.

	Общо население	0 - 14 г.	15 - 64 г.	65+ г.	0 - 14 г.	15 - 64 г.	65+ г.
	Брой			Относителен дял - %			
Община Сливен	117579	21498	72275	23806	18.3	61.5	20.2
Област Сливен	184119	34028	112866	37225	18.5	61.3	20.2
Югоизточен регион	1024115	162670	643234	218211	15.9	62.8	21.3
Р България	6951482	1002258	4445136	1504088	14.4	64.0	21.6

Източник: НСИ

Относителният дял на най-младото население до 14-годишна възраст в общината е по-голям (17.7%) от средната стойност за страната (13.2%). Сред мъжете тази стойност е по-висока - 18.3%, от стойността за жените - 16.7%.

Фиг.3: Структура на населението по основни възрастови групи-2011-2019 г.,%

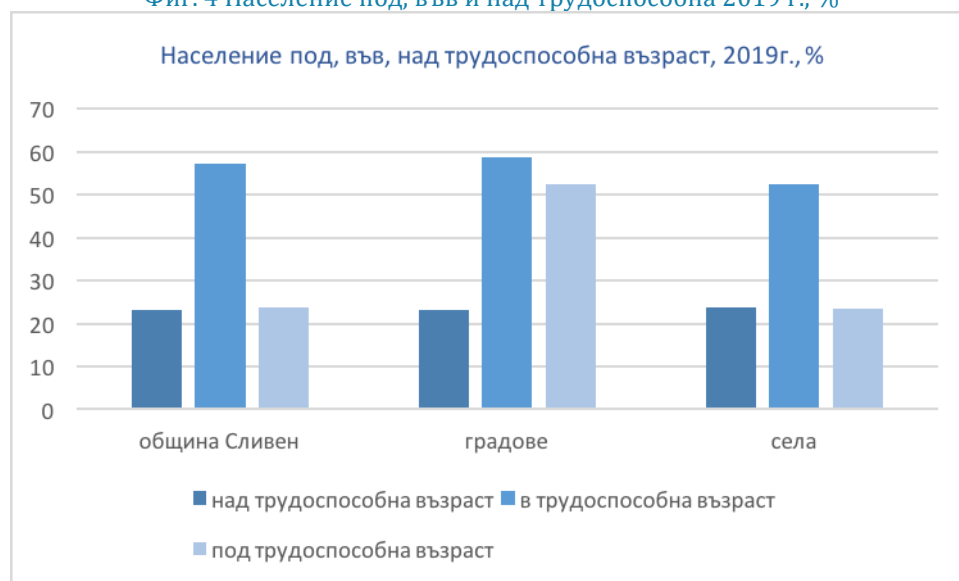
Източник: НСИ

Общо за общината населението на възраст 65 и повече години е 18.45%. Този относителен дял е по-малък от общия за страната, който е 21.1%. От всички живеещи в общината мъже 15.4% са на тази възраст, а сред жените относителният дял е съответно 21.3 8%.

Трудоспособното население на възраст 15 - 64 години през 2019 г. общо в общината е 67217 д., или 57.2% от цялото население. Населението във възрастовата група в подтрудоспособна възраст е 22897 д. – 19.5% и 27465 д. –

23.3% в над трудоспособна възраст (НСИ). В сравнение със страната, различия се наблюдават по отношение и на трите възрастови групи: за трудоспособните контингенти (които са с по-малък дял в сравнение със средния за страната); над трудоспособното население (което е с относителен дял по-нисък в сравнение със страната); населението в под трудоспособна възраст (което е значително с по-висок дял от 2.2 процентни пункта от средния за страната). Налице е намаление на родилните контингенти и на най-репродуктивната възрастова група (15-34 г.).

Фиг. 4 Население под, във и над трудоспособна 2019 г., %

Източник: НСИ

Възпроизводството на населението в трудоспособна възраст в общината и в града в сравнение с общата тенденция в страната е по-добро, но и тук се наблюдава процес на свиване на трудовия ресурс. Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15-19 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60-64 г.). За общината това съотношение е 85.5 (100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, се заместват от 85 влизащи в трудоспособна възраст), в т.ч. за гр. Сливен – 76.2, за гр. Кермен – 74.8. Със сравнително висок коефициент на демографско заместване (над 100) са 12 населени места (Сотиря, Драгоданово, Селиминово, Горно Александрово, Трапоклово, Тополчане, Чинтулово, Калояново, Струпец, Самуилово, Камен, Гергевец).

Това равнище на демографско заместване е по-високо от равнището за страната, което е 70%. За сравнение за страната коефициентът на демографско заместване

е 65.9 (2019 г.), за Югоизточен район за планиране – 71.6, за област Сливен – 88.5 (най-благоприятно от всички области в страната).

Общият коефициент на възрастова зависимост за общината е 62.7%, тоест на 100 лица във възрастовата група 15-64 навършени години се падат 63 лица под 15 и на 65 и повече години към 2019 г. Това съотношение е сходно, но по-благоприятно от средното за областта (63.1%).

По-големите относителни дялове на населението в младшите възрасти в общината и в града оказват влияние върху показателите за демографско натоварване по възрастови групи и съотношението между тях. Коефициентът на демографско натоварване на населението в трудоспособна възраст общо за общината през 2019 г. е 62.7%. Сред мъжете и жените тези стойности са съответно 56.5% и 68.9%. Тези стойности са по-високи от общите за страната, но тук се установява една особеност. Между коефициентите за демографско натоварване с младо и старо население съществува не само различие в стойностите на показателя за двете възрастови категории, но и в относителната тежест, която има натоварването с младо население в общото натоварване. Съотношението между младшите възрасти и населението на възраст 15 - 64 години е 29.7%, а по отношение на старото население е 32.9%. Оттук следва, че 47.5% от общото натоварване на населението в независимите възрасти се дължи на младото и 52.5% - на старото население.

Възпроизводството на населението в трудоспособна възраст в общината и в града в сравнение с общата тенденция в страната е по-добро, но и тук се наблюдава процес на свиване на трудовия ресурс. На 100 излизаци от трудоспособна възраст в общината през 2019 г. се включват нови 86 души, а в града – 76 души. Това равнище на демографско заместване е по-високо от равнището за страната, което е 66, в т.ч. за градовете в страната – 72.

Сред съвкупността на мъжете и жените през 2019 г. в общината като цяло и в града коефициентът на заместване е различен. Сред мъжете съотношението на заместване е 94, а сред жените показателят на демографско заместване е 78, а в града съотношението на заместване е съответно 85 – сред мъжете и 69 – сред жените.

1.1.2 Образователна структура

Налице е трайна тенденция за запазване и увеличаване на дела на нискообразованото население през последните години в общината и областта (табл.4). Общината и областта са със стойности на нискообразованото население над средните за страната, което определя незадоволителни характеристики на работната сила в тях. Населението на общинския център – Сливен е с по-високо образователно равнище в сравнение със средното за общината.

Таблица 4 Структура на населението по основни възрастови групи 2014 - 2018 г.

Показатели	2014	2015	2016	2017	2018
Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години с висше образование (%)	22.5	21.8	21.4	21.2	21.1
Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години със средно образование (%)	47.4	49.4	49.3	49.6	45.5
Относителен дял на населението на възраст между 25 и 64 навършени години с основно и по-ниско образование (%)	30.1	28.8	29.3	29.2	33.4

Източник: НСИ

1.1.3 Икономически активно население

Икономически активното население определя параметрите на работната сила. На територията на общината е концентрирано 67.6% от активното население на областта. Към 2019 г. измененията в икономическата активност на населението са в посока на нарастване и тя достига 55%, докато икономически неактивните лица (не са нито заети, нито безработни) са 45% (табл.5).

Таблица 5 Население на 15 и повече години по икономическа активност (2019 г.)

	Население на 15 и повече години		Икономически активни		Икономически неактивни
	брой	брой	отн. дял - %	брой	отн. дял - %
Община Сливен	96081	52813	55.0	43268	45.0
Област Сливен	150091	78097	53.6	71994	46.4
Югоизточен регион	861445	470021	55.7	391424	44.3
Р България	5949224	3282740	56.6	2666484	43.4

Източник: НСИ

Сред икономически неактивните мъже (29-54 години) с най-висок относителен дял (35%) са тези, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят (обезкуражени).

Разпределението на безработните лица на възраст под 29 години (по-широко разпространена в общината) е не толкова безработицата, колкото неактивността - младежите остават както изцяло извън пазара на труда, така и извън системата на образование.

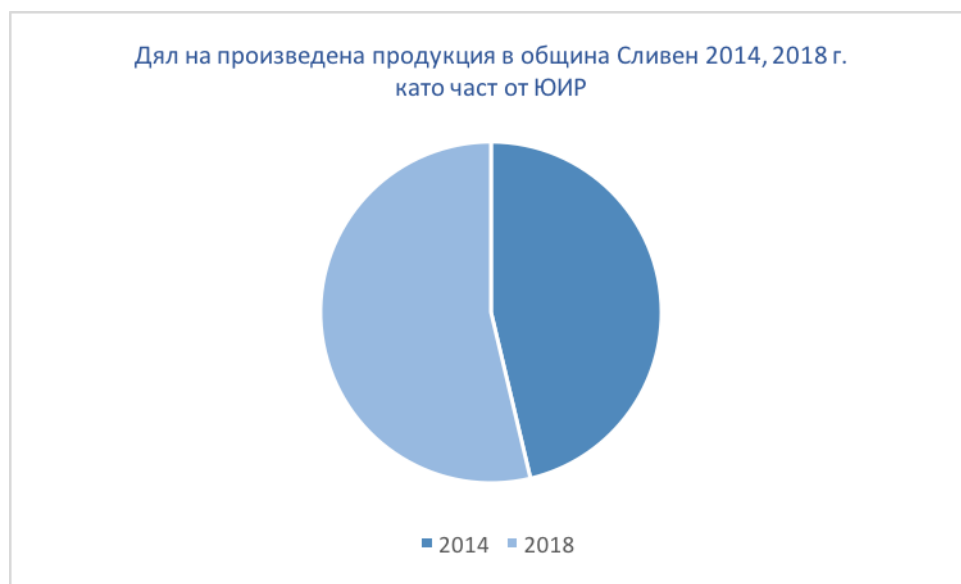
Много висок дял от младежите 19-24 години, които нито учат, нито работят (2019г. - ЕС -10.1%, България - 13.7%, ЮИР – 21.2, област Сливен – 25%. Тази група младежи са сериозен резерв на пазара на труда и е необходимо да бъде активирана.

1.2 Състояние на местната икономика

Община Сливен е важно икономическо ядро в Югоизточна България и цялата страна. През 2018 г. произведената продукция е 1 689 151 хил.лв.

През последните 10 години общината запазва дял от 0.93% в приноса си към произведената продукция в страната, което показва, че нейните темпове на икономически растеж са близки до средните. В рамките на Югоизточен район (ЮИР) община Сливен увеличава своя дял от 5.6% през 2014 г. на 6.5% през 2018 г., което до голяма степен се дължи на по-забавения растеж на община Бургас в този период, в резултат на което община Бургас намалява дела си на 42.1% през 2018 г. в сравнение с 47.7% през 2014 г. (фиг. 5).

Фиг.5: Дял на произведената продукция в община Сливен като част от ЮИР, %

Източник: НСИ

Община Сливен претърпява съществено преструктуриране на своята производствена структура, което не е завършило и предстои в рамката на новите предизвикателства на т.нар. „Зелена сделка” и възстановяването след кризата „Ковид-19”.

Доминиращ е секторът на индустрията (с изкл. на строителството), в който през 2018 г. стойността на произведената продукция е 941 155 хил.лв. (55.7% от

общата за общината), заетите лица са 10 818 (38.1%), дълготрайните материални активи (ДМА) – 541 800 хил.лв. (52.7%).

На второ място е отрасъл „Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство” – с принос в произведената продукция от 16.7%, в заетостта – 30.7% и ДМА – 14.7%.

Селското стопанство е с ограничен дял в произведената продукция - 9.1%, но с важно значение за една значителна част от населените места в общината, в който по данни на НСИ са ангажирани 2 721 д. или 9.7% от общата заетост.

Данните на НСИ потвърждават тенденцията на нарастване на произведената продукция и приходите от дейността през периода 2014-2018, характерен и за българската икономика като цяло. Нарастването е най-високо в сектора на отрасъл „Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство” - 30.7% на бруто продукцията и 4.2% на заетите лица, както и в индустрията – 22.5% и 1.3%. С над 50% се повишава произведената продукция от дейностите „Информация и творчески продукти; далекосъобщения”, както и „Култура, спорт и развлечения, ремонт”. В промишлеността индексът на нарастване е 22.5% на бруто продукцията, 27.4% - на приходите от дейността, 1.3% на заетите лица (табл.6).

Таблица 6 Основни икономически показатели в община Сливен през 2018 г.

Община / Икономически дейности (А10)	Брой предприятия	Произведена Продукция	Приходи от дейността	Заети Лица	Дълготрайни материални активи
	брой	хиляди левове	Брой	брой	хил.лв.
Сливен	5 134	1 689 151	2 576 489	28 418	1 028 845
Селско, горско и рибно стопанство	288	154 628	195 348	2 721	149 883
Индустрия (с изкл. на строителството)	596	941 155	1 069 064	10 818	541 800
Строителство	201	138 919	149 313	1 573	40 629
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	2 636	282 247	977 108	8 712	151 624
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	68	5 189	5 513	107	959
Операции с недвижими имоти	184	72 007	80 982	671	112 441
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	510	30 704	32 482	1 379	13 190
Образование; хуманно здравеопазване и социална работа	249	53 280	54 933	1 815	12 962

Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	402	11 022	11 746	622	5 357
Индекс на нарастване на основните икономически показатели в община Сливен през 2018 г. спрямо 2014 г.					
Сливен	4.6%	25.5%	27.0%	2.8%	8.8%
Селско, горско и рибно стопанство	17.6%	19.8%	21.7%	1.8%	41.5%
Индустрия (с изкл. на строителството)	1.7%	22.5%	27.4%	1.3%	5.8%
Строителство	-12.2%	40.7%	33.1%	1.2%	-10.3%
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	1.7%	30.7%	27.1%	4.2%	5.6%
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	9.7%	53.0%	55.2%	7.0%	-18.2%
Операции с недвижими имоти	15.0%	42.2%	39.5%	82.3%	1.3%
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	10.2%	10.7%	6.9%	-5.6%	-1.2%
Образование; хуманно здравеопазване и социална работа	6.4%	16.6%	15.9%	-3.4%	47.1%
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	18.9%	54.0%	42.4%	10.7%	27.0%

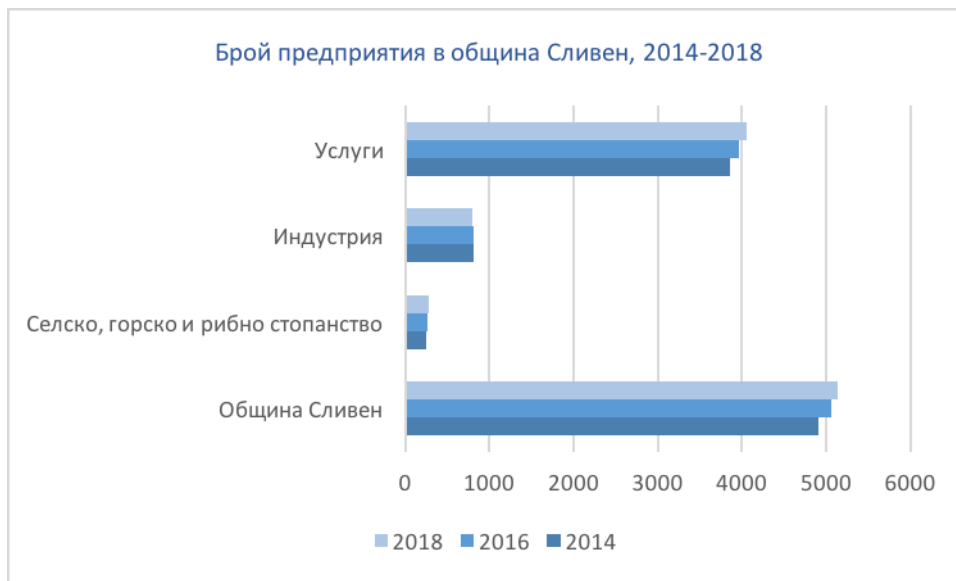
1 Показателят е изчислен по методологията на Структурна бизнес статистика.

2 Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.

Източник: НСИ

Икономическият комплекс на общината се характеризира с недостатъчно развита предприемаческа инициатива. За периода 2014-2018 г. броят на предприятията в общината нараства от 4909 на 5134 или с 225 (4.4%), основно микрофирми. Предприемаческата активност в община Сливен (40 регистрирани предприятия на 1000 жители през 2014 г.) е над средните показатели за областта (35), но под тези за страната (52). През 2018 г. нейната стойност се е повишила до 43%. Наблюдава се по-голямо активизиране на предприемачеството в сектора на услугите, където броят на предприятията нараства с 200, докато в промишлеността тенденцията е неблагоприятна - броят им намалява с 40 или с 15% (фиг. 6).

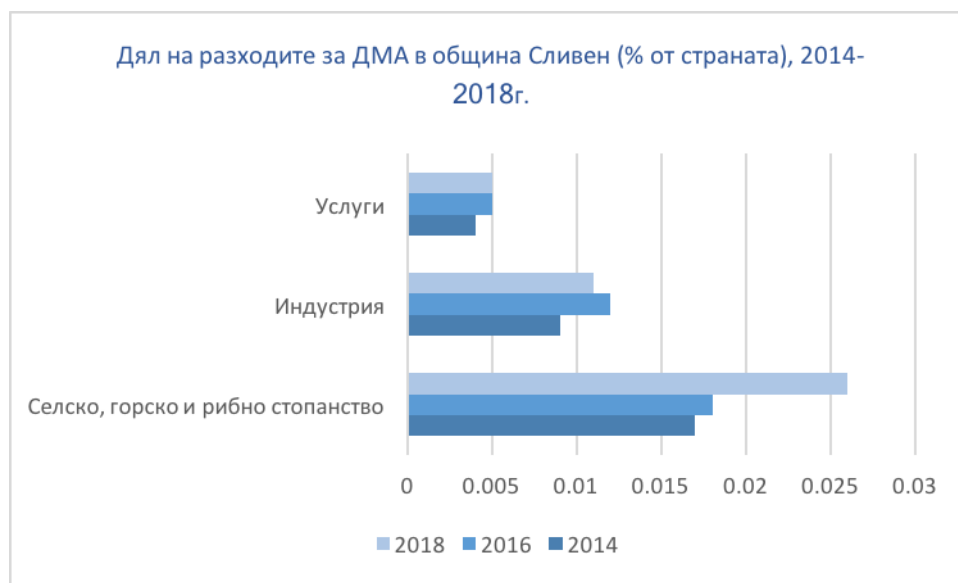
Фиг. 6 Брой предприятия в община Сливен, 2014-2018 г.

Източник: НСИ

Инвестиционната активност през анализирания период в общината нараства с около 10%. Разходите за ДМА се увеличават и достигат до 1.3% от общата за страната през 2018 г., спрямо 1.1% през 2014 г. Тази активност е най-висока в сектора на Селското, горското и рибното стопанство, вероятната причина за което е подкрепата по линия на Програмата за развитие на селските райони. Модернизирането на съществуващата и изграждането на нова инфраструктура е важно за социално-икономическото развитие на община Сливен. Това дава възможност за осигуряване на предпоставки за растеж на икономиката. От съществено значение в това отношение са инвестициите в публичния сектор, които подобряват образованието и здравеопазването, културата, транспортните, енергийните, комуникационните и ВиК мрежите и създават по-добри условия на живот на населението, но не са директно свързани с получаване на максимален доход и възвръщаемост. През този период тези инвестиции запазват относително постоянен дял в рамките на 25% от общите. Община Сливен има действаща наредба за насърчаване на инвеститори клас В.

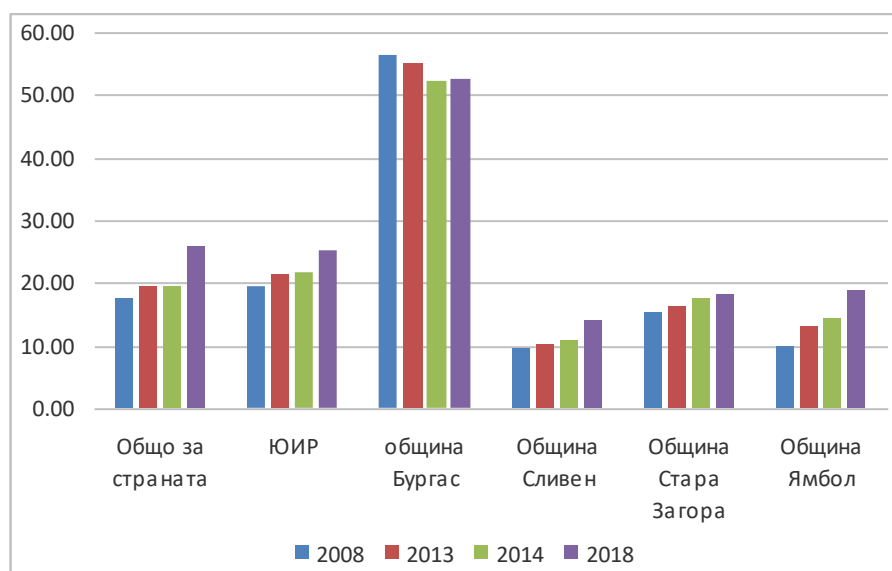
Фиг.7 Дял на разходите за ДМА в община Сливен (% от страната), 2014-2018

Източник: НСИ

Равнището на икономическо развитие на община Сливен, измерено с показателя Произведена продукция на човек от населението (Брутен вътрешен продукт не се определя на териториалното равнища LAU1), показва по-високо от средното за ЮИР нарастване в периода 2014-2018, като показателят достига стойност 14,13 хил.лв. през 2018 г. спрямо 9,52 хил.лв. през 2014 г. или увеличение с близо с 50% (фиг.8).

Фиг.8 Произведена продукция на човек от населението, 2014-2018 г., хил.лв

Източник: НСИ

Териториалното разпределение на икономиката е неравномерно, основно концентрирано в град Сливен. Това е продиктувано както от концентрацията на население в града, така и от неговото значение като икономически и обслужващ център на общината и областта. Производствените и логистични дейности са основно в града, като се наблюдава процес на тяхното нарастващо локализиране по основни пътни артерии, но все дифузията на икономическо развитие от центъра (град Сливен) към периферията е много слаба.

Ниско е равнището на НИРД в област Сливен и общината (едно от най-ниските в страната след област Видин);

Делът на малките и средните иновативни предприятия - % от всички МСП в област Сливен, е 28.5%, при 25.2% средно за страната;

Делът на МСП, реализирали нови или усъвършенствани продукти, нови за пазара - % от всички малки и средни предприятия, в област Сливен е един от най-високите в страната – като 5%- през 2014 до 9% - 2017 г.;

Коефициентът (равнището) на регистрираната безработица към 2019 г. (8.30% средногодишно равнище на безработица) поставя община Сливен в по-благоприятна позиция от средното ниво за област Сливен (11%), но с 1.2 процентни пункта над средното равнище за страната (7.50%). Средногодишният брой на регистрираните в бюро по труда безработни лица в общината през 2019 г. е 3855 д., което е предпоставка за миграция на контингенти в активна възраст за търсене на работа, както и социална изолация и бедност по отношение на безработните лица и в най-голяма степен на трайно безработните.

Таблица 7 Равнище на безработица–2019г. (средногодишно), 2020 г.(м. август)

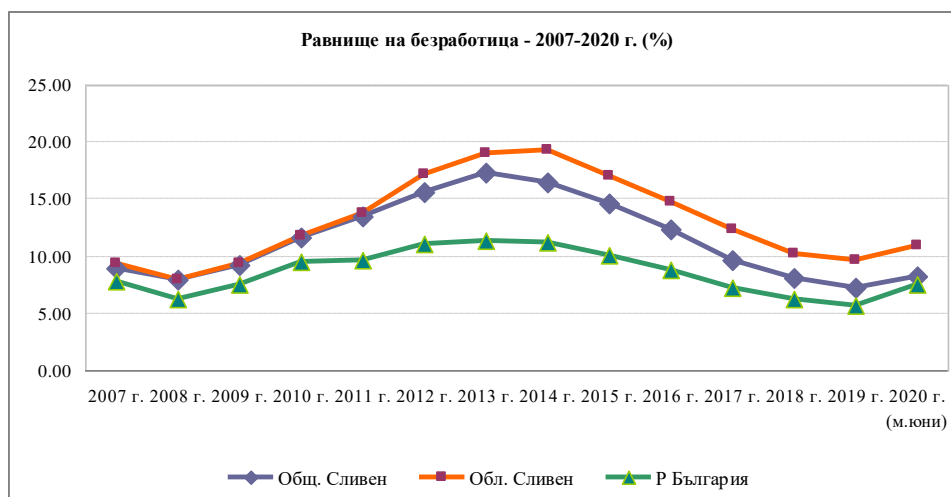
Териториално ниво	Икономически активни	Регистр. безработни	Регистр. безработни и до 29 г. вкл.	Регистр. безработни с регистрация над 1 г.	Равнище на безработица
	брой	брой	брой	%	брой
Общ. Сливен	52813	3855	587	15.2	1252
Обл. Сливен	78097	7521	1106	14.7	2379
Р България	3282740	185266	24001	13.0	47871
2020 г. (м. август)					
Общ. Сливен	52813	4987	832	16.7	1254
Обл. Сливен	78097	9585	1504	15.7	2700
Р България	3282740	273367	36827	13.5	49524

Източник: Агенция по заетостта

По данни на Агенцията по заетостта през 2020 г. от м. март в резултат на световната пандемия от COVID-19 е регистрирано нарастване на безработицата, като през м. юни 2020 г. за община Сливен равнището на безработица е 9.44% (4987 безработни лица).

Основните структури на безработните лица в общината се характеризират с: в структурата на безработните по образование – най-висок е дялът на безработните с нисък или без образователен ценз; в професионалната структура – на лицата без специалност, в структурата по пол – на жените; висок е дялът на безработните младежи и на продължително безработните лица. Трябва да бъде отбелязано, че безработицата в община Сливен намалява в периода 2014-2019 година, каквато е тенденцията и в цялата страна и нараства през 2020 в синхрон отново с тенденцията в страната.

Фиг. 9 Равнище на безработица 2007-2020 (%)

Източник: Агенция по Заетостта

Основни изводи

Очертаните тенденции в естественото движение на населението бележат възпроизводство с отрицателен естествен прираст, но с по-нисък интензитет през последните години – в отчетния период.

През отчетния период се наблюдава намаление на родилните контингенти и на най-репродуктивната възрастова група (15-34 г.) (обща тенденция за страната, ЮИР и областта).

Продължава тенденция на постепенно застаряване на населението на общината (по-силно изразена е тази тенденция за страната и региона).

Възпроизводството на трудоспособното население в община Сливен е по-благоприятно от средното ниво за региона и страната – 100 лица излизаци от

трудоспособна възраст през 2019 г. се заместват от 85 д. (средно за страната – 66 д., за ЮИР – 72 д., за областта – 88 д.).

Тенденцията на намаляване на контингента от население в трудоспособна възраст води до ограничаване на активното население на общината, от което се формира и работната й сила. Високият дял на неактивното население е едно ограничение за икономическия растеж. Много висок е и делът на младежите, които нито учат, нито работят. Една от причините е ниската им пригодност към пазара на труда.

Броят на лицата с висше и средно образование намалява, а нараства този на лицата с ниско образование.

През периода след 2014 г. се наблюдава нарастване на икономическия растеж в община Сливен, близък до средния за страната и един от най-високите в ЮИР. Растежът е свързан с нарастване на инвестиционната активност в периода – разходите за дълготрайни материални активи се увеличават с около 10%, най-високо нарастване в селското стопанство – около 50%.

Недостатъчно повишаване на предприемаческата активност в общината. В периода 2014-2018 г. броят на предприятията се увеличава от 4909 на 5134, но намалява техният брой в индустрията на общината – от 815 на 797.

В отчетния период равнището на безработица в община Сливен намалява, но е над средното за страната и ЮИР. Кризата Covid-19 допринесе за увеличаване на равнището на безработица с 2 % през 2020 г.

ОЦЕНКА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности

Изпълнението на стратегическата цел е свързано с прилагане на проекти и мерки по 4 приоритета, като тяхната взаимнообвързаност е представена в таблицата по-долу:

Таблица 8: Приоритети, специфични цели, мерки и проекти в рамките на Приоритетна област 1

Приоритет	Мярка	Проект
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика. Специфична цел 1.1.1: Създаване на иновативна среда подкрепяща предприемаческите инициативи в Община Сливен	Мярка 1.1.1.1.: Подкрепа за инициативи, включително на СГО, насочени към обучения, преквалификация, разпространение на добри практики и информация сред предприемачите и работната сила от Община Сливен	Проект 1.1.1.1.1.: Организиране на обучения за предприемачество в областта на земеделието и животновъдството Проект 1.1.1.1.2.: Организиране на обучения за предприемачество и услуги в областта на туризма и ВЕИ Проект 1.1.1.1.3.: Организиране на обучения и семинари за популяризиране на мерките на ПРСР Проект 1.1.1.1.4.: Организиране на обучения съвместно с ВУЗ в областта на устойчив транспорт и туризъм Проект 1.1.1.1.4.: Организиране на обучения и семинари за популяризиране на процедурите на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ – трябва да бъде променена номерацията на проекта, тъй като повтаря тази на предишния.
	Мярка 1.1.1.2.: Подкрепа за инициативи, вкл. на СГО насочени към опазването на околната среда, културното	Проект 1.2.1.1.1: Провеждане на обучение за управление на инвестиционни проекти за общинска администрация Проект 1.1.1.2.2.: Организиране на

	наследство и традициите в населените места от Община Сливен	културни инициативи и събори основани на нематериалното културно наследство. Съставяне на културен календар.
	Мярка 1.1.1.3.: Създаване на индустриални зони, логистични паркове и центрове за развитие в Община Сливен	Проект 1.1.1.3.1. Проект за създаване на високотехнологичен промишлен парк гр. Сливен Проект 1.1.1.3.2. Публично-частен проект за изграждане на логистичен парк за контейнери от пристанища Бургас и Текирдаг с интермодален транспорт в гр. Сливен Проект 1.1.1.3.3. Публично-частно партньорство за създаване на бизнес инкубатор на територията на град Сливен
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства. Специфична цел 1.2.1: Подобряване на административните услуги за бизнеса и реализиране на успешни партньорства	Мярка 1.2.1.1.: Създаване на експертен екип към Община Сливен в подкрепа на местната администрация при реализирането на проекти с инвестиционен характер.	Проект 1.2.1.1.1: Провеждане на обучение за управление на инвестиционни проекти за общинска администрация Проект 1.2.1.1.2: Инициране създаването на организация на предприемачи по ЗЮЛНЦ с участие на Община Сливен
	Мярка 1.2.1.2.: Реализиране на партньорства с ВУЗ в областта на изследванията на иновативни индустриални продукти, туризма, ВЕИ и биомаса.	Проект 1.2.1.2.1.: Реализиране на научни изследвания чрез партньорски споразумения с ВУЗ в областта на иновативни индустриални продукти Проект 1.2.1.2.2.: Реализиране на научни изследвания чрез партньорски споразумения с ВУЗ в областта на ВЕИ и енергията от биомаса
	Мярка 1.2.1.3.: Реализиране на инициативи и партньорства със СГО подкрепящи комуникацията с организации на инвеститори и	Проект 1.2.1.3.1.: Участие в национални изложения, конференции и консултации в секторите индустрия и транспорт Проект 1.2.1.3.2.: Участие в национални изложения, конференции и консултации в секторите алтернативен туризъм и

	работодатели	ВЕИ
<p>Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт.</p> <p>Специфична цел 1.3.1: Оползотворяване на съществуващият потенциал за алтернативни форми на туризъм и транспорт</p>	<p>Мярка 1.3.1.1.: Подкрепа за проекти създаващи условия за включване в туристически маршрути на защитени и културни обекти на територията на Община Сливен</p>	<p>Проект 1.3.1.1.1.: Изграждане, оборудване и организиране на дейността на Общински туристически и информационен център в местността „Карандила“</p> <p>Проект 1.3.1.1.2.: Съвместен проект с ВУЗ или БАН за изграждане на посетителски и изследователски природонаучен център и музей в местността „Карандила“ с достъп за туристически посещения</p> <p>Проект 1.3.1.1.3.: Разработване на схеми, маршрутизиране и изграждане на веломаршрути, екопътеки, заслони и друга прилежаща инфраструктура в местността Карандила</p> <p>Проект 1.3.1.1.4.: Разработване на система за електронни резервации за алтернативен туризъм /VELO и природно познавателен/ в Община Сливен</p>
	<p>Мярка 1.3.1.2.: Подкрепа на инициативи за обновление и добавяне на стойност към природни и културни обекти на територията на Община Сливен с туристическа значимост</p>	<p>Проект 1.3.1.2.1.: Картотекиране, обследване, изготвяне на инфоматериали и изработване на маршрути на туристическите обекти в Община Сливен в синхрон с възможностите за транспорт</p> <p>Проект 1.3.1.2.2.: Проект за създаване, организиране и пазарно онлайн предлагане на комбинирани туристически пакети (20 броя пакета) за алтернативен туризъм и транспорт на територията на Община Сливен</p> <p>Проект 1.3.1.2.3.: Проект с партньорство с ВУЗ или БАН за археологическо проучване, социализация и експониране като паметници на културата с национално значение на тракийските могили на територията на Община Сливен.</p> <p>Проект 1.3.1.2.4.: Публично-частен проект със СГО за популяризиране на Община Сливен като туристическа дестинация</p>

	<p>Мярка 1.3.1.3.: Реализиране на публично-частни партньорства с цел създаване на туристически атракциони и анимации с висока добавена стойност</p>	<p>Проект 1.3.1.3.1. Публично-частен проект за изграждане на аквапарк Сливен в рамките на „Сливенски минерални бани“ като туристическа дестинация Проект 1.3.1.3.2.: Публично-частен проект за изграждане на Балнеоложки и рехабилитационен здравен център в рамките на „Сливенски минерални бани“ Проект 1.3.1.3.3.: Публично-частен проект за реконверсия на летище Сливен в мултифункционален спортен комплекс за екстремни спортове и състезания</p>
	<p>Мярка 1.3.1.4.: Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на достъпа до информация за туристическото предлагане в Общината</p>	<p>Проект 1.3.1.5.1.: Проект за интегриран градски транспорт на град Сливен и информационна GPS система</p>
<p>Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие Специфична цел 1.4.1: Повишаване на добавената стойност от земеделските и горски продукти</p>	<p>Мярка 1.4.1.1.: Подкрепа на инициативи и проекти подобряващи средата на пазарно предлагане на земеделски и животински продукти</p>	<p>Проект 1.4.1.1.1.: Публично-частен проект за изграждане на организиран пазар за пресни земеделски стоки, бензиностанция, ТИР паркинг и ресторант в землището на град Кермен</p>
	<p>Мярка 1.4.1.2.: Подкрепа за проекти оптимизиращи земеползването в нископродуктивни терени, чрез залесяване и други лесоустройствени мероприятия</p>	<p>Проект 1.4.1.2.1.: Проект за почистване, презалесяване и създаване на депа за съхранение на дървесина за поддръжка коритата на реките в Община Сливен</p>
	<p>Мярка 1.4.1.3.: Подкрепа за проекти насочени към развитие на оранжерийно зеленчукопроизводство, трайни насаждения и култури с нови приложения.</p>	<p>Проект 1.4.1.3.1.: Публично-частен проект между зеленчукопроизводители и Община Сливен за изграждане на модерен масив за интензивно зеленчукопроизводство</p>

	Мярка 1.4.1.4.: Подкрепа за проекти повишаващи модернизацията на земеделските стопанства	Проект 1.4.1.4.1.: Проект за обучения по мерките на ПРСР Проект 1.4.1.4.2.: Проект за водохващания от реките за осигуряване на напояване
	Мярка 1.4.1.5.: Подкрепа на инициативи на СГО и земеделски организации насочени към трансфер на технологии и „ноу-хау“ в областта на биологичното земеделие	Проект 1.4.1.5.1.: Публично-частен проект между организация земеделски производители, ВУЗ и Община Сливен за създаване на център за обучения, обмен на технологии и добри практики в земеделието

Оценка на резултатите от изпълнението на целта

Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.

Специфична цел 1.1.1: Създаване на иновативна среда подкрепяща предприемаческите инициативи в Община Сливен

В разглеждания период на територията на общината функционира „Областен информационен център Сливен“, подкрепен чрез три последователни проекта, съфинансирани от ЕСИФ. ОИЦ - Сливен е сред водещите източници на **информация и консултиране** на предприемачите в Общината по отношение на възможностите за финансиране по оперативните програми, разпространението на информация за добри практики и съвети при кандидатстването за подкрепа на бизнеса. Същевременно екипът му участва активно в планирането на новия програмен период – в Съвета за регионално развитие на ЮИР, както и в процеса на разработване и консултиране на ПИРО на община Сливен за периода 2021-2027г.

През разглеждания период се изпълняват дейности за организиране на обучения за предприемачество в областта на земеделието и животновъдството от Национална служба за съвети в земеделието. НССЗ организира обучения и семинари на територията на Община Сливен в областта на земеделието и животновъдството и за популяризиране на мерките от ПРСР 2014-2020 г. В периода НССЗ, ТОО-Сливен предоставя безплатно консултации и обучава земеделски стопани в областта на растениевъдството, животновъдството, аграрната икономика и по мерките от ПРСР. По мярка 2 "Консултантски услуги,

услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството" от ПРСР 2014- 2020 г., Службата съдейства на земеделските стопани като изготвя безплатно бизнес планове и заявления за кандидатстване по подмярка 6.1. "Стартова помощ за млади земеделски стопани" и по подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитието на малки стопанства", както и по други подмерки от Тематичната подпрограма за развитие на малките стопанства.

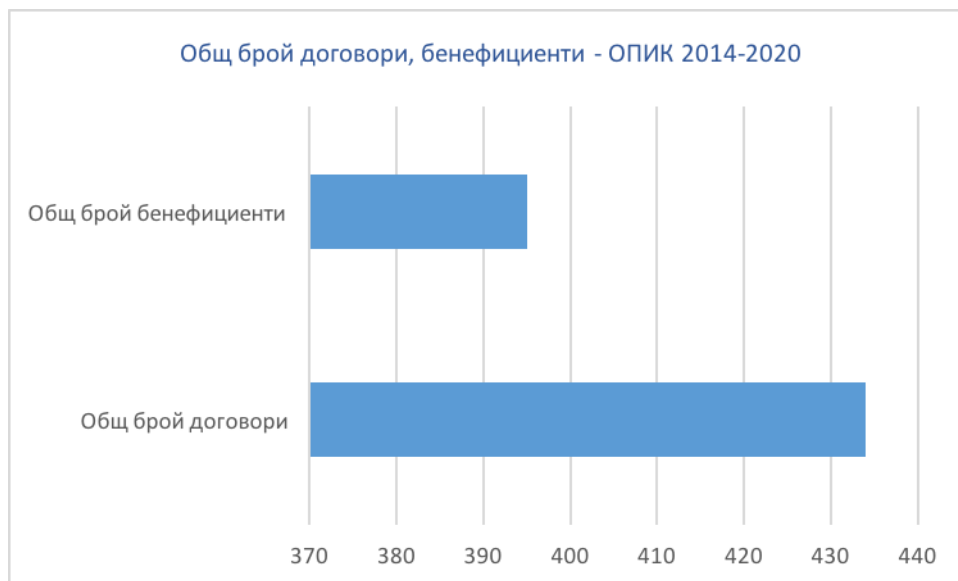
За разширяване и улесняване достъпа на земеделските стопани до консултантските услуги на Службата, тя организира изнесени приемни по населени места, където всеки земеделски стопанин може на място в региона си да подучи актуална информация и съвети в областта на земеделието и развитието на селските райони, в т.ч. и за възможностите за финансиране по Програмата за развитие на селските райони 2014 -2020 г. и видовете схеми за подпомагане.

Общината утвърждава като практика организиране и провеждане на семинари за бизнеса, гражданите и социално-икономическите партньори на различни теми, които касаят местното развитие. Представят се специфични теми като възможности за подкрепа чрез финасови инструменти на Фонда за устойчиви градове, проведен е форум Икономическо развитие в рамките на инициатива за побратимяване на градове, на който е Бизнес каталогът Инвестиционна дестинация Сливен-Ямбол, форум „Е-бъдещето на България по пътя на Smart-City Технологиите, съвместно с Европейски информационен център „Европа Директно” – Сливен, Технически университет – София – Инженерно-педагогически факултет Сливен и Т-Системс, Унгария и др. Подобни инициативи предоставят възможност за информиране и ангажиране на местните заинтересовани страни в актуални процеси и политики. През периода се работи активно за утвърждаване на Инвестиционна дестинация Сливен-Ямбол с промотиране на конкретните параметри на трудовия пазар, образователна структура, данъчна политика и възможности за инвестиции на територията на общината.

Местните предприятия демонстрират активност при привличане на ЕСИФ финансиране, основно по оперативната програма, насочена към бизнеса – ОПИК. Това се обективира в броя сключени договори по ОПИК – 434, като те са сключени от 295 бенефициента (фиг. 10). Общият размер на привлечено финансиране по програмата - БФП, като на територията на община то е само за бенефициенти

предприятия, е 46 617 247,17 лева, като за да реализират проектите си, фирмите са алокирали собствено финансиране в размер на 14 774 745,49 лева (фиг. 11).

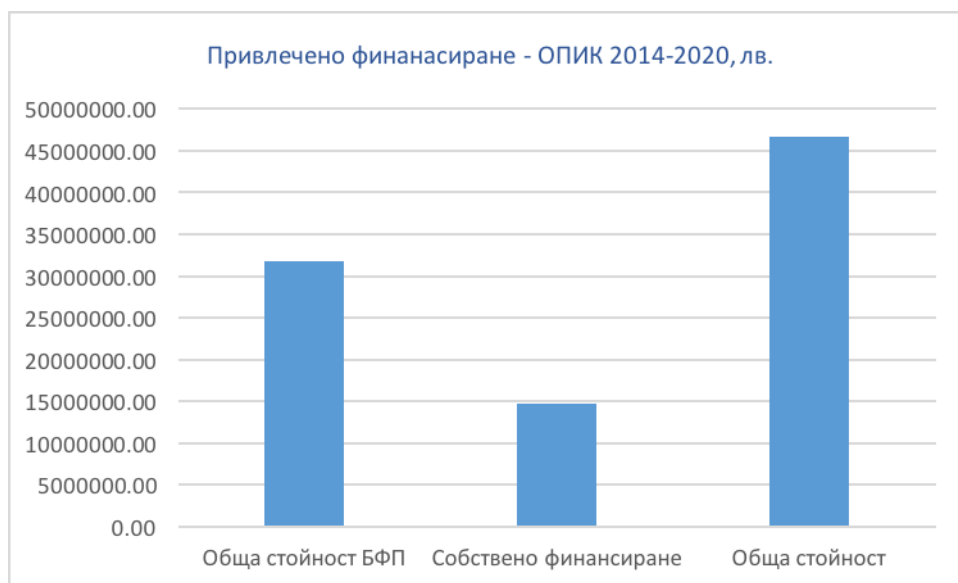
Фиг.10 Общ брой договори и бенефициенти по ОПИК 2014-2020 г.

Източник: ИСУН 2020

Следва да се отбележи, че големият брой договори се дължи и на факта, че през 2020 година стартират схеми за ликвидна подкрепа на предприятията, вкл. на тези от туристическия сектор и автопревозвачите, при които сумите на БФП са доста по-ниски и се реализират при облекчени условия на кандидатстване и отчитане.

Фиг.11 Привлечено финансиране по ОПИК 2014-2020г., лв.

Източник: ИСУН 2020

Най-значителни са средствата, привлечени от предприятията, функциониращи на територията на община Сливен, по Приоритетна ос Предприемачество и капацитет за растеж на МСП на ОПИК – 423 договора, 391 бенефициента, 28 403 308.85 лв. е общата стойност на проектите, 21 856 899.77 лв. е отпуснатата БФП.

По Приоритетна ос Енергийна и ресурсна ефективност на ОПИК общият брой договори е 7, бенефициентите 6, на обща стойност на проектите 11 586 999.52 лв. и обща стойност на БФП - 6 761 459.89 лв.

Слабо е представянето на сливенските предприятия по Приоритетна ос Технологично развитие и иновации на ОПИК – 4 бенефициента, 4 договора на обща стойност на проектите - 6 626 938.80 лв. и отпуснатата БФП - 3 224 142.02 лв. Това е направлението, което върху което е акцентирано в новия план на общината – ПИРО 2021-2027, доколкото именно внедряване на продукти/услуги и процеси с висока добавена стойност в контекста на Идустрия 4.0 могат да дадат конкурентно предимство на местната икономика.

През периода по новоструктурираната ос на ОПИК “Възстановяване на МСП” функционират 2 процедури – Финансови инструменти по ПО 6 и Ликвидна подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. са реализирани 15 договора с обща на стойност БФП 750 000.00 лв.

В разглеждания период инвестиции за оптимизиране на условията за труд в предприятията са реализирани 5 фирми на територията на община Сливен на обща стойност 1 046 019.86 лв., БФП - 911 054.59 лв. чрез подкрепа по ОПРЧР, а шест са местните предприятия, получили БФП за стартиращи предприемачи по същата програма.

В периода 2014-2020г. за целите на използване на **местния туристически потенциал за икономическо развитие** допринасят няколко проекта в областта на туризма.

В периода 2012-2015 г. се изпълнява проект „Пътуване през времето, във времето и с времето - интегриран проект за развитие на природни, културни и исторически атракции и туристическа инфраструктура в Сливен“ с бенефициент Община Сливен, финансиран по ОП „Регионално развитие“. Проектът допринася за подобряване, обновяване и доразвиване на съществуващите туристически атракции на територията на гр. Сливен, както и за възстановяването, укрепването

и развитието на историческата крепост „Туида“ като цялостен туристически продукт.

В периода 2012-2016 г. се реализира проект „Устойчиво управление и устройство на природен парк „Сините камъни“ с бенефициент Дирекция на Природен парк Сините камъни, финансиран по ОП „Околна среда, който допринася и за развитието на туризма като: цялостно оформяне на туристически маршрути и създаване на туристически пътеки; ремонт на сградата на съществуващ Информационно-посетителски център и изграждане и оборудване на Природозащитен туристически център „Сините камъни“ в гр. Сливен.

През 2020 година стартира реализирането на мащабен проект по процедура за Развитие на интегриран туристически продукт по Приоритетна ос 6 на Оперативна програма Регионално развитие 2014-2020 година. Целта на проекта е да развие интегриран туристически продукт на територията на общината чрез инвестиционни мерки, касаещи туристически обекти, подновяване на материално-техническата база, дигитализация на туристическо наследство и налагане на туристически маршрути, включително и рехабилитация на пътническа въжена линия Сливен – Карандила чрез доставка на нови машини, ново въже, нови седалки, така че да се гарантира функционирането му в бъдещите години. Предвижда се този проект да допринесе за увеличаване на националните и чуждестранни посетители на града, както и да увеличи приходите от туристическа дейност. Проектът е съобразен с регионалната туристически продукти в Актуализираната национална стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014-2030, както и с типологизацията на специфичните туристически продукти – културно-опознавателен туристически продукт.

Община Сливен ежегодно изготвя и изпълнява свой Културен календар, който насърчава привлекателността на общината като туристическа дестинация, включващ програма по месеци за отбелязване на разнообразни национални празници, исторически годишнини, народни обичаи, събори, фестивали, конкурси и др. Сред постоянните културни инициативи и събори, основани на нематериалното културно наследство са Празник на мартеницата и на любителското творчество, Регионален събор на маскарадните игри, Фолклорен събор „Кермен“, Събор-надпяване на клубовете на пенсионерите „Карандила пее“, Традиционен фолклорен събор на каракачаните, Фестивал на стоте войводи и др.

Дори 2020 г., която се отличава с конкретни санитарни мерки вследствие на пандемията от COVID 19, се отличава с богата културна програма, съобразена с ограниченията.

Развитието на бизнес подкрепяща инфраструктура е от важно значение за нарастване на инвестиционната привлекателност на всяка територията. Община Сливен е структурирала ясна концепция за създаване на общинско дружество за развитие на „Индустриална зона Бършен“, с площ от 2600 дка. Предстои да се изградят всички комуникации и техническа инфраструктура, за да може да се предлагат на потенциалните инвеститори готови за строеж терени на достъпна цена срещу ангажимент за инвестиции и работни места.

Важна инициатива, подкрепяща предприемачеството и привличането на нови инвестиции, е проектът за създаване на Индустриална зона „Сливен и Ямбол“ - първото съвместно дългосрочно партньорство за развитие на региона. Изработен е общ устройствен план на Общината, в който се урежда статутът на зоната на територията на Община Сливен. Сключен е меморандум за сътрудничество между Община Сливен и Българската агенция за инвестиции. Изработен е общ бизнес каталог за инвеститори „Инвестиционна дестинация Сливен и Ямбол“. Като подготвителна стъпка в тази посока е изготвянето на ПУП на територията, което е факт през 2019 година.

Това е един дългосрочен проект, който ще бъде продължен в рамките на следния програмен период и има потенциала да осигури значително раздвижване на инвестиционната активност на територията на общината.

Подкрепа за изграждане на бизнес инфраструктура на територията на община Сливен е осигурена за изграждането и разширяването на индустриална инфраструктура, през 2014 г. предприятието „Е. Миролио“ ЕАД. То е получило от Българска агенция за инвестиции сертификат за инвестиция клас „А“ за производство на вълнени платове и функциониране на плетачница засвоя проект „Разширение и модернизация на площадка Лана“, Е. Миролио – гр. Сливен“, по който за 3-годишен период е реализирана инвестиция от 30 млн. лв. и разкриването на 101 нови работни места. В базата на фирмата в Сливен се произвеждат вълнени платове и функционира плетачница.

Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства.

Специфична цел 1.2.1: Подобряване на административните услуги за бизнеса и реализиране на успешни партньорства

В отчетния период се реализира проект „Компетентно и ефективно обслужване на гражданите и бизнеса от служителите на общинска администрация Сливен“ с бенефициент Община Сливен, финансиран по ОП „Административен капацитет“ с цел Подобряване качеството на обслужване на гражданите и бизнеса от служителите на общинска администрация Сливен.

Реализира се и проект „Предоставяне на техническа помощ на Община Сливен за изпълнение на инвестиционната програма“ с бенефициент Община Сливен, финансиран по ОП „Региони в растеж“. В рамките на проекта се изпълнява инвестиционната програма на община Сливен по процедура BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 г.“, осигуряват се дейностите и функциите на Междинно звено с цел реализацията на процедурата, като за служителите на общинска администрация са предвидени програми за обучение и обмен на опит и добри практики.

В периода няма данни за партньорства между ВУЗ-ове и други организации, вкл. предприятия за реализиране на научни изследвания в областта на иновативни индустриални продукти, но са осъществявани редица срещи между община Сливен и представители на висши училища с цели идентифициране на възможности за сътрудничество. Осъществена е подготовка на проект по процедура „Създаване и развитие“, „Развитие на Регионални иновационни центрове по ОПИК“ – “РИЦ в областта на Безопасност на движението по пътищата, анализа на пътно-транспортните произшествия и водачи на МСП-Сливен” с включване на община Сливен в сдружение с Факултет „Техника и технологии“-Ямбол към Тракийски университет - Стара Загора, специалисти и преподаватели от Факултет и Колеж Сливен към ТУ – София, и местни компании.

В разглеждания период се реализира проект „Иновации, Наука и Образование за високо качество и съответствие към пазара на труда“ в Технически университет - София и Партньори (ИННОТЕХ ПРО) по ОПНОИР за развитие на качествено висше образование и съответствие с пазара на труда, чрез въвеждане на

компетентностни модели, интердисциплинарен подход в обучението и прилагане на дигитална трансформация във всички сфери на образованието, науката и изследванията.

Не е налична информация и данни за реализиране на научни изследвания чрез партньорски споразумения с ВУЗ в областта на ВЕИ и енергията от биомаса.

Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт.

Специфична цел 1.3.1: Оползотворяване на съществуващият потенциал за алтернативни форми на туризъм и транспорт

Мярка 1.3.1.1.: Подкрепа за проекти създаващи условия за включване в туристически маршрути на защитени и културни обекти на територията на Община Сливен

Основният реализиран проект, допринасящ за реализиране на мярката, през разглеждания период е „Устойчиво управление и устройство на природен парк „Сините камъни“ с бенефициент Дирекция на Природен парк Сините камъни, финансиран по ОП „Околна среда“. Проектът включва многобройни дейности по опазване на биологичните видове в парка. По отношение на инфраструктурата и развитието на туризма е извършено следното: цялостно оформяне на туристически маршрут „Хайдушка пътека“; Създаване и поддръжка на 4 специализирани тематични маршрута (дендрологичен, орнитологичен, исторически, конен); Цялостно оформяне на туристически маршрут ДЛС – ПЗ „Халката“; Създаване на 6 нови туристически пътеки с оформени кътове за отдих; Оборудване и частичен ремонт на съществуващи помещения – за информационни точки на парка в околпарковите села – Сотиря, Ичера, Глушник, Калояново; Ремонт на сградата на съществуващ Информационно-посетителски център; Рехабилитация на специализиран маршрут за хора с увреждания - Пътека на здравето; Екологосъобразна рехабилитация на туристическата инфраструктура; Изграждане и оборудване на Природозащитен туристически център „Сините камъни“ в гр. Сливен; Изграждане на съпътстваща инфраструктура към Информационен посетителски център на парка в м. Карандила; Изготвяне и изпълнение на идеен и технически проект за специализиран маршрут за интерпретативни и образователни дейности – м. „Моллова кория“ и др.

Понастоящем Дирекция на Природен Парк „Сините Камъни“ разполага с два информационно-посетителски центрове - „Хайдушка пътека“ и „Карандила“, които изпълняват дейности по представяне на защитената територия, повишаване познанията на хората за стойността и значението на биоразнообразието, за разбиране проблемите по опазване на природната среда и подпомагане на посетителите в избора на туристически маршрути, програми и образователни дейности.

Подкрепа за увеличаването интереса на туристите към територията на общините Сливен, Котел и Твърдица и диверсификация на туристическия продукт за по-равномерното разпределение на ползите от туризма се осъществява чрез проект, приключил през 2014 година „Регион Сливен - кръстопът на традиции, култури и епохи“, финансиран по ОП „Регионално развитие“, който приключва с разработване и популяризиране на регионални туристически продукти.

През периода са реализирани и следните инициативи: Издаване на нова пътна карта на Сливен с туристическите обекти в града; Участие на община Сливен в националното туристическо изложение Експо 2019 със собствен щанд; Участие в Международна туристическа борса „Ваканция и СПА Експо 2020“ (Късноантична и средновековна крепост „Туида“ печели Годишните награди на "Ваканция и СПА Експо-2020". Сливенският обект е отличен след оценка на експертно жури в категория "Извън стандарта."); Участие на Крепост „Туида“ в International Ecotourism Society Awards в категория „Най-добър екомузей“ и категория „Най-добър устойчив тур / програма“; Изготвени и излъчени филми за туристическите ресурси на Сливен и ПП „Сините камъни“ по БНТ 1 в предаването Туризм.БГ; Активна реклама на туристическите програми „Ваканция в Сливен“ и „Тийм билдинг в Сливен“ и др., които са представени пред туроператори от страната и чужбина по време на туристическите изложения, както и чрез електронната поща до потенциални партньори.

През 2014 г. от Българска академия на науките в гр. Сливен са проведени научна конференция „Хоризонт 2020 - наука и иновации“ и форум „Културно историческо наследство, влияние на науката и образованието върху социално-икономическото развитие на град Сливен и Сливенски регион“, на който е разгледано значението на културно-историческото наследство, опазването и експонирането на паметниците на културата за развитието на Община Сливен.

През август 2017 г. - Археолози от Националния археологически институт при БАН извършват разкопки в гр. Кермен край Сливен и откриват ценни находки - раннохристиянска базилика и вила от римски произход. През септември 2017 г. са проведени археологически разкопки в късноантичната и средновековна крепост „Туида“ край гр. Сливен.

През 2020 г. стартира мащабен проект „Интегриран проект за развитие на туризма и подобряване на културната и историческа инфраструктура в Община Сливен“, който включва модернизация на обекти-недвижими културни ценности с категория „национално значение“ (Държавна сукнена фабрика/Затворът/Първа българска текстилна фабрика;къщи музеи: Хаджи Димитър,Добри Чинтулов, Сливенския бит) и за др.културни и туристически обекти (Благоустрояване между три обекта с категория „национално значение“- Къщи музеи на Добри Чинтулов, Сливенски бит и Държавна сукнена фабрика/Затворът/Първа българска текстилна фабрика; Пътническа въжена линия Сливен-Карандила; Туристически културно-информационен център (ТКИЦ). Предвидени са дейности за физическо обновяване на обектите чрез строително-монтажни работи, консервационно-реставрационни работи, благоустрояване, в т.ч на сгради и дворове/прилежащи пространства; за възстановяване на автентичния исторически облик чрез благоустрояване на улични и тротоарни настилки пред и около трите обекта с категория „национално значение“; за изграждане на Туристически културно-информационен център в сградата на Община Сливен; за подобряване условията на Пътническата въжена линия Сливен-Карандила. За обектите е предвидена доставка на необходимо за осъществяване на дейността и функциите им оборудване, обзавеждане и техника, както и реализация на различни дейности по дигитализация. В предвидения обхват, настоящият проект ще повиши и постигне стабилен положителен ръст на туризма в Община Сливен. Проектът цели да надгради успешно реализиран през миналия програмен период проект: „Пътуване през времето, във времето и с времето-интегриран проект за развитие на природни, културни и исторически атракции и туристическа инфраструктура в Сливен“.

През периода функционира и се обновява сайтът www.infotourism.sliven.bg на Туристическия информационен център на Сливен с богата и практически насочена към нуждите на туристите информация за културно-историческото

наследство на Общината, за текущите събития, местата за настаняване, природните забележителности, местните атракции и дори предложения за организация на тимбилдинги в Сливен. Сайтът ще бъде доработен в рамките на стартирания проект за Интегриран туристически продукт, за да отговори на актуалните потребности на потенциалните туристи за интерактивност и възможности за предоставяне на дигитални услуги.

При дефиниране, организиране и изпълнение на проекти и инициативи за развитие на туристическия потенциал на община Сливен, общинската администрацията си партнира с неправителствения сектор и социално-икономическите партньори на територията на общината.

ПЧП за създаване на туристически атракционни и анимации с висока добавена стойност, така както са зададени като проектни предложения в Програмата за реализация на ОПР Сливен 2014-2020, не са реализирани през периода. Налични са инвестиционни намерения в областта.

През 2020 г. световната икономика е подложена на изпитание от развилата се пандемия Covid-19, като туристическия сектор е един от най-силно засегнатите, като прогнозите за развитието му през следващите години не определя устойчивост. Туристическото предлагане в община Сливен предполага възможности за развитие на туристически продукти, които в голяма степен да бъдат предпочитани заради по-високата си сигурност и възможност за осъществяване на самостоятелни нощувки и занимания. Това предполага акцент върху настаняване в малки семейни хотели и къщи да гости, предлагане на услуги и занимания във семейни формати, вкл. и дигитализиране на наличните музейни ресурси и осъществяване на онлайн турове и обучения, каквито дейности са стартирали осъществяването си от община Сливен в рамките на Проекта за Развитие на Интегриран туристически продукт. Реализираните и стартирали дейности в областта на подобряване и развитие на туристическата инфраструктура и туристическо предлагане допринася за налагане на община Сливен като разпознаваема туристическа дестинация главно сред посетители от вътрешен пазар и съответно повишаването на приходите от туризъм в местната икономика.

Мярка 1.3.1.5.: Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на транспорта и транспортната достъпност

През 2017-2021 г. се изпълнява комплексният проект за Интегриран градски транспорт, гр. Сливен, финансиран по ОП „Региони в растеж“. Основните проектни дейности са: цялостното подновяване на автобусния парк, чрез закупуване на 27 дизелови автобуси; внедряването на Интегрирана билетна система; внедряване на система за информиране на пътниците в реално време, достъпна и в интернет; оптимизиране на маршрутната мрежа, като вариантът, включен в настоящия проект предвижда 1 тролейбусна и 9 автобусни линии, изграждане на 16 нови спирки; изграждане и обособяване на велоалеи, в т.ч. поставяне на обозначителна маркировка и знаци, ремонт на тротоарни и пътни настилки, монтаж на стойки за велосипеди; ремонт на сервизната база на превозвача, доставка на гаражно и сервизно оборудване. Реализацията на съвкупността от дейности води до подобряване на качеството на транспортната услуга, като осигури пренасочване на част от пътуванията на гражданите от автомобилния към градския транспорт. Дейността на общинско предприятие “Градска мобилност” и мобилния състав на градския транспорт са оптимизирани и чрез проект Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух в община Сливен, финансиран по ОПОС, който включва: обновяване на превозните средства, обслужващи обществения градски транспорт в Община Сливен, чрез закупуване на 4 бр. нови електрически автобуса и 6 бр. нови тролейбуса с подобрена енергийна ефективност; обновяване и ремонт на съществуваща 35 годишна (от 1984г.) инфраструктура, осигуряваща експлоатацията на тролейбусния транспорт в град Сливен чрез: ремонт на 8 сектора от въздушноконтактната мрежа; ремонт на токоизправителни станции (ТИС) – 2 бр. /ТИС 2 "Дружба" и ТИС 3 "Г. Кирков"/; доставка на зарядни станции - 4 бр. бавни зарядни станции за електрическите автобуси и 1 брой бърза зарядна станция.

През периода се работи и по Генералния план за организация на движението, като след Централна градска част Планът за организация на движението ще обхване целия град.

Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие

Специфична цел 1.4.1: Повишаване на добавената стойност от земеделските и горски продукти

Мярка 1.4.1.1.: Подкрепа на инициативи и проекти подобряващи средата на пазарно предлагане на земеделски и животински продукти

Мярка 1.4.1.3.: Подкрепа за проекти насочени към развитие на оранжерийно зеленчукопроизводство, трайни насаждения и култури с нови приложения.

Мярка 1.4.1.4.: Подкрепа за проекти повишаващи модернизацията на земеделските стопанства

Мярка 1.4.1.5.: Подкрепа на инициативи на СГО и земеделски организации насочени към трансфер на технологии и „ноу-хау“ в областта на биологичното земеделие

През периода по ПРСР, мерки по чл. 9б от ЗПЗП са реализирани 163 проекта на 159 бенефициента на обща стойност 11 365 180.51 лв., от които БФП е 8 748 819.37 лв. (фиг. 9).

Таблица 9: Обобщена информация за привлечено финансиране по ПРСР 2014-2020, мерки по чл. 9б от ЗПЗП

Общ брой договори	163
Обща стойност БФП	8 748 819.37 лв.
Обща стойност	11 365 180.51 лв.
Общ брой бенефициенти	159

Източник: ИСУН 2020

Като мярка в подкрепа на местните производители, търговци и жителите на един от най-големите квартали в града през 2016 г. Община Сливен изгражда микро пазар за плодове и зеленчуци в квартал „Сини камъни“. На пазара са разположени 21 открити маси за продажба на плодове и зеленчуци, осем павилиона, както и открит търговска площ. На територията на пазара са построени санитарни възли и детска площадка. Теренът около съоръжението е благоустроен.

В допълнение по Програма морско дело и рибарство се реализират 5 договора за разширение и модернизация на съществуващи предприятия от 2 бенефициента на обща стойност 2 520 319.56 лв. (фиг. 10):

Таблица 10: Обобщена информация за привлечено финансиране по ПМДР 2014-2020

Общ брой договори	5
Обща стойност БФП	1 380 159.78 лв.
Обща стойност	2 520 319.56 лв.
Общ брой бенефициенти	2

Източник: ИСУН 2020

Оценка на степента на постигане на приоритетната област и стратегическата цел

Приоритетна област 1 от Общинския план за развитие на Община Сливен за периода 2014-2020 г. се постига с изпълнението на заложените приоритети, мерки и проекти. В таблицата по-долу на база на експертна оценка е показана степента на изпълнение на всяка мярка като изпълнението е представено в няколко степени – частично изпълнение, изпълнение в значителна степен и липса на изпълнение.

Таблица 11 Оценка на степента на постигане на приоритетна област 1

ДЕЙНОСТ	Степен на изпълнение
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика	
Специфична цел 1.1.1: Създаване на иновативна среда подкрепяща предприемаческите инициативи в Община Сливен	
М 1.1.1.1.: Подкрепа за инициативи, включително на СГО, насочени към обучения, преквалификация, разпространение на добри практики и информация сред предприемачите и работната сила от Община Сливен	
М 1.1.1.2.: Подкрепа за инициативи, вкл. на СГО насочени към опазването на околната среда, културното наследство и традициите в населените места от Община Сливен	
М 1.1.1.3.: Създаване на индустриални зони, логистични паркове и центрове за развитие в Община Сливен	
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства	
Специфична цел 1.2.1: Подобряване на административните услуги за бизнеса и реализиране на успешни партньорства	
М 1.2.1.1.: Създаване на експертен екип към Община Сливен в подкрепа на местната администрация при реализирането на проекти с инвестиционен характер.	
М 1.1.1.3.: Създаване на индустриални зони, логистични паркове и центрове за развитие в Община Сливен	
М 1.2.1.3.: Реализиране на инициативи и партньорства със СГО подкрепящи комуникацията с организации на инвеститори и работодатели	
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт	
Специфична цел 1.3.1: Оползотворяване на съществуващият потенциал за алтернативни форми на туризъм и транспорт	
М 1.3.1.1.: Подкрепа за проекти създаващи условия за включване в туристически маршрути на защитени и културни обекти на територията на Община Сливен	
М 1.3.1.2.: Подкрепа на инициативи за обновление и добавяне на стойност към природни и културни обекти на територията на Община Сливен с туристическа значимост	
М 1.3.1.3.: Реализиране на публично-частни партньорства с цел	

създаване на туристически атракционни и анимации с висока добавена стойност	
М 1.3.1.4.: Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на достъпа до информация за туристическото предлагане в Общината	
М 1.3.1.5.: Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на транспорта и транспортната достъпност	
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	
Специфична цел 1.4.1: Повишаване на добавената стойност от земеделските и горски продукти	
М 1.4.1.1.: Подкрепа на инициативи и проекти подобряващи средата на пазарно предлагане на земеделски и животински продукти	
М 1.4.1.2.: Подкрепа за проекти оптимизиращи земеползването в нископродуктивни терени, чрез залесяване и други лесоустройствени мероприятия	
М 1.4.1.3.: Подкрепа за проекти насочени към развитие на оранжерийно зеленчукопроизводство, трайни насаждения и култури с нови приложения	
М 1.4.1.4.: Подкрепа за проекти повишаващи модернизацията на земеделските стопанства	
М 1.4.1.5.: Подкрепа на инициативи на СГО и земеделски организации насочени към трансфер на технологии и „ноу-хау“ в областта на биологичното земеделие	

Легенда

Липса на изпълнение	
Частично изпълнение	
Изпълнение в значителна степен	
Изпълнение в пълен обхват	

Степен на постигане на Стратегическа цел 1	незадоволителна	<u>задоволителна</u>	съществена
--	-----------------	----------------------	------------

Голяма част от предвидените мерки са оценени като такива с изпълнение в значителна степен, а не в пълен обхват поради факта, че за тяхното реализиране в ОПР на община Сливен за периода 2014-2020 са заложили проекти, които не са осъществени поради липса на инициатива или интерес от заинтересованите страни, липса на подходящо финансиране или отпадане на необходимостта от конкретната интервенция. Важно е да се отбележи, че

за изпълнение на съответните мерки са допринесли други проекти и/или инициативи, които не са посочени в ОПР.

Степента на постигане на Стратегическа цел 1 по Приоритетна област 1 може да се определи като задоволителна, а не съществена, основно поради факта, че през разглеждания период не са били осъществени мерки за реалното създаване и развитие на индустриални зони, доколкото и целево финансиране от ЕСИФ за това не е било налично.

Темповете на промени в нивото на активност на общинската икономика показват подобрене, изпълнението на приоритетната ос спрямо възможностите за интервенция се оценява като задоволително. Като положителен елемент може да се изведе активността на общината по отношение на подготвителни дейности за структуриране на бизнес зони и привличане на инвеститори, както и партньорство с местния бизнес и други общини. Извършените подготвителни дейности ще подпомогнат общината да се възползва ефективно от наличните възможности през период 2021-2027 г. за изграждане на индустриални зони с комбинирано финансиране от няколко източника – НПЗУ, ПРР, ПНИИДИТ.

Предприятията, функциониращи на територията на общината са сравнително активни по отношение на проекти за технологична модернизация за подобряване на производствения капацитет, за внедряване на управленски системи, безопасни условия на труд.

Като слабост може да се посочи ниската активност на предприятията в областта на мерките за разработване и внедряване на иновации и липса на сътрудничество между местния бизнес с научно-изследователски институти и ВУЗ-ове, ниска активност по отношение на внедряване на продукти с висока добавена стойност.

За създаване на възможност за ускоряване на икономическото развитие на общината през следващия планов период е необходима специфична подкрепа за привличане на инвеститори чрез създаване на индустриални зони, както и внедряване на мерки от Индустрия 4.0 от местните предприятия.

Независимо от положените съществени усилия на общинската администрация за развитие на туристическия потенциал на общината,

Община Сливен остава недостатъчно разпознаваема туристическа дестинация с недоразвит и стагниращ туризъм. Предприемите мерки през период 2014-2020 в областта на туризма, могат да доведат до повишаване на търсенето от целеви групи на вътрешния пазар в контекста на променените предпочитания в ситуация на COVID 19 пандемия.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ

Стратегическа цел 2: Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност

Изпълнението на стратегическата цел е свързано с прилагане на проекти и мерки по 4 приоритета, като тяхната взаимнообвързаност е представена в таблицата по-долу:

Таблица 12: Приоритети, специфични цели, мерки и проекти в рамките на Приоритетна област 2

Приоритет	Мярка	Проект
Приоритет 2.1: Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора Специфична цел 2.1.1: Модернизирани на общинската образователна инфраструктура	Мярка 2.1.1.1.: Реализиране на проекти за ремонт, обновление и енергийна ефективност на училища и детски заведения публична общинска собственост	Проект 2.1.1.1.1.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на детски заведения в селата от община Сливен Проект 2.1.1.1.2.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на детски заведения в гр. Сливен Проект 2.1.1.2.3.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност основните, средните училища, гимназиите и професионалните гимназии в гр. Сливен Проект 2.1.1.2.4.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на основните училища в селата от община Сливен Проект 2.1.1.2.5.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на помощно училище в гр. Сливен Проект 2.1.1.2.6.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на специализираните училища Проект 2.1.1.2.7.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност професионална гимназии в град Сливен по Хранене и земеделие Проект 2.1.1.2.8.: Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност професионална гимназии в град Сливен по производствени технологии

	Мярка 2.1.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация и модернизация на транспорта на пътуващите ученици.	Проект 2.1.1.2.1.: Пилотен проект за създаване на ученически велоалеи и маршрути, закупуване на велосипеди и изграждане на велостоянки в дворовете на училищата в град Сливен
	Мярка 2.1.1.3.: Подкрепа на инициативи на СГО и бизнеса насочени към професионално обучение в областите – предприемачество, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм.	Проект 2.1.1.3.1.: Публично частен проект за създаване на обучителен център по предприемачество, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм Проект 2.1.1.3.2.: Публично частен проект за повишаване на капацитета на младежки неправителствени организации регистрирани на територията на община Сливен
Специфична цел 2.1.2.: Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане	Мярка 2.1.2.1.: Реализиране на проекти за разширяване капацитета на учебните заведения към работата с деца от социално уязвими групи	Проект 2.1.2.1.1.: Проект за социализиране, адаптиране и превенция на ранното напускане на училище от деца от социално уязвими групи.
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация. Специфична цел 2.2.1.: Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи	Мярка 2.2.1.1.: Реализиране на проекти насочени към наемане на младежи на възраст до 29 години и дългосрочно безработни	Проект 2.2.1.1.1.: Публично-частен проект с НПО в подкрепа обучение, трудова адаптация, социализация на работното място на младежи до 29 г., трайно безработни лица и роми
	Мярка 2.2.1.2.: Реализиране на инициативи и проекти в подкрепа на полупазарните	Проект 2.2.1.1.2.: Публично-частен проект с НПО в подкрепа на полупазарни стопанства на младежи до 29 г., трайно безработни лица и роми получили обучение по проект 2.2.1.1.1.

	стопанства за повишаването на самонаемането	Проект 2.2.1.1.2.: Проект за обучения по мерките на ПРСР за полупазарните стопанства насочен към социално уязвими групи
Специфична цел 2.2.2.: Развитие на социалните услуги и социално включване в селата	Мярка 2.2.2.1.: Реализиране на проекти за социални грижи в домашна среда – социален личен асистент, домашен помощник	Проект 2.2.2.1.1.: Проект социални грижи в домашна среда, личен асистент и домашен помощник за възрастни и уязвими лица
	Мярка 2.2.2.2.: Реализиране на проекти водещи до разширяване на услугата социален патронаж и обществена трапезария	Проект 2.2.2.2.1.: Надграждане на дейностите, преоборудване на базата на социална услуга социален патронаж и обществена трапезария
	Мярка 2.2.2.3.: Реализиране на проекти за създаване на дневни центрове за грижи за възрастни хора и лица с увреждания	Проект 2.2.2.3.1.: Изграждане на дневен център за грижи за възрастни и лица с увреждания в гр. Кермен Проект 2.2.2.3.2.: Изграждане на дневен център за грижи за възрастни и лица с увреждания с. Николаево
	Мярка 2.2.2.4.: Реализиране на проекти за създаване на защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и резидентен тип социални услуги за временно настаняване	Проект 2.2.2.4.1.: Проектиране, изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на защитено жилище
	Мярка 2.2.2.5.: Разкриване на центрове за обществена подкрепа, центрове за социална рехабилитация и	Проект 2.2.2.5.1.: Разкриване на център за обществена подкрепа, социална рехабилитация и интеграция Проект 2.2.2.5.2.: Разкриване на център за обществена подкрепа, социална рехабилитация и интеграция в гр. Сливен

	интеграция предприятия	
	Мярка 2.2.2.6.: Реализиране на проекти за предоставяне на нови социални услуги за уязвими общности предлагащи защитена заетост в социални	Проект 2.2.2.6.1.: Изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на социално предприятие със защитена заетост Проект 2.2.2.6.2.: Изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на обществена пералня като социално предприятие със защитена заетост обслужващо социалните заведения в общината
	Мярка 2.2.2.7.: Реализиране на проекти за социализация на деца, семейства, лица с увреждания и самотни хора в риск чрез предоставяне на интегрирани услуги	Проект 2.2.2.7.1: Изграждане на център за социализация на деца, семейства, лица с увреждания и роми чрез предоставяне на интегрирани услуги в град Сливен
	Мярка 2.2.2.8.: Реализиране на проекти за обновление на общински сграден фонд и реконверсия в социални жилища	Проект 2.2.2.8.1.: Проектиране, ремонт, обновление и реконверсия на сгради общинска собственост в населените места в социални жилища
	Мярка 2.2.2.9.: Реализиране на проекти за изграждане на нови социални жилища	Проект 2.2.2.9.1.: Проектиране, изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на нови социални жилища в селата от община Сливен
	Мярка 2.2.2.10.: Реализиране на проекти за обновление, енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и инфраструктура	Проект 2.2.2.10.1.: Проектиране, изграждане/обновление, мерки за енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и прилежаща инфраструктура в населените места
Специфична цел 2.2.3: Подобряване на	Мярка 2.2.3.1.: Реализиране на	Проект 2.2.3.1.1.: Публично-частен проект за проектиране, изграждане и

условията за лична и обществена сигурност	проекти за видеонаблюдение в населените места от община Сливен	въвеждане в експлоатация на система за видеонаблюдение във всички населени места
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура. Специфична цел 2.3.1.: Подобряване на нивото на здравна превенция и достъпа до извънболничната и болничната помощ	Мярка 2.3.1.1.: Подкрепа за реализиране на проект по ОПРР за доставка на ново болнично оборудване и технологии за ранна диагностика	Проект 2.3.1.1.1.: Оборудване на отделение и закупуване на техника за ранна образна диагностика в МБАЛ "д-р И. Селимински" гр. Сливен
	Мярка 2.3.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация, модернизация и преоборудване на ЦСМП към МБАЛ	Проект 2.3.1.2.1.: Оптимизация на дейностите, модернизация и преоборудване на ЦСМП към МБАЛ "д-р Иван Селимински" гр. Сливен
	Мярка 2.3.1.3.: Реализиране на проекти за създаване на рехабилитационни центрове за възрастни хора	Проект 2.3.1.3.1.: Изграждане на здравен рехабилитационен център за възрастни хора в град Сливен
	Мярка 2.3.1.4.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в образователната система на общината	Проект 2.3.1.4.1.: Организиране на регулярни скрининг прегледи в детските заведения в селата Проект 2.3.1.4.2.: Проект за обновление на базата и оборудването на медицинските кабинети в училищата и детските заведения в община Сливен
	Мярка 2.3.1.5.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в населените места чрез здравни	Проект 2.3.1.5.1.: Обучение, оборудване и организиране на услугата здравен медиатор в селата

Оценка на резултатите от изпълнението на целта

Приоритет 2.1: Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора

Специфична цел 2.1.1: Модернизиране на общинската образователна инфраструктура

Мярка 2.1.1.1.: Реализиране на проекти за ремонт, обновление и енергийна ефективност на училища и детски заведения публична общинска собственост

За реализиране на специфичната цел и мярката допринасят посочените по-долу проекти, реализирани от община Сливен в разглеждания период. Положителен е фактът, че общината комбинира различни източници на финансиране- общински бюджет, програмата на МОН, ЕСИФ, Фонд Козлодуй, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежка програма, за да отговори оптимално на нуждите от модернизация на образователната инфраструктура. Реализираните дейности обхващат образователни институции както в град Сливен, така и в селата на територията на общината и допринасят за цялостна модернизация на сградния фонд, вкл мерки за ЕЕ и прилежащите пространства на обекти от образователната инфраструктура на община Сливен.

В началото на разглеждания период, през 2014 г. е изпълнен проект, финансиран от Международен фонд "Козлодуй", по който са въведени ЕЕ мерки за сградата на Детска ясла № 9. Извършено е саниране и вътрешен ремонт на Детска ясла No 3 в Сливен. Положителен е фактът, че през 2020 година е въведена в експлоатация нова детска ясла - направен е ремонт и преоборудване на помещения в корпуса на Детска градина "Детски рай" - 2 за детска ясла. Направен е основен ремонт на кухнята на Детска градина „Детски рай“ със средства от общинския бюджет и се осигурява капацитет до 300 порции дневно.

През 2016 г. е реализиран проект „Саниране на сградата на ЦДГ “Звездица” кв. Даме Груев гр. Сливен“ по Инвестиционна програма за климата на Национален доверителен екофонд. В периода 2015 – 2016 г. е изпълнен проект „Подобряване на енергийната ефективност и внедряване на устойчив модел за енергиен мениджмънт в 4 сгради със социално предназначение, Община Сливен“ по

Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014. В рамките на проекта е подобрена енергийната ефективност на сградите на II-ро Основно училище "Христо Ботев" и СОУ „Хаджи Мина Пашов” в гр. Сливен. Основният проект през периода в областта на образователната инфраструктура обхваща интервенции по проект от Инвестиционната програма на община Сливен за изпълнение на ИПГВР 2014-2020. Проектът за модернизиране на образователната инфраструктура се изпълнява в периода 2017-2020 година, като включва основен ремонт и благоустрояване на ЦДГ "Детство", ж.к. Младост; ЦДГ "Зорница", кв. Стоян Заимов; ЦДГ "Вержин и Хаик Папазян", ж.к. Българка.

През периода е довършен кухненският блок на Детска градина „Теменуга”, осъществен е ремонт на детска градина с. Горно Александрово; изградена е отоплителна инсталация в Детска градина в с. Горно Александрово. През 2020 г. са стартирали дейностите по изпълнение на проект за разширяване на сградния фонд на ОУ „Св. Паисий Хилендарски”, с. Тополчане.

През септември 2020 г. Община Сливен кандидатства по Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 на МОН. Одобрените за финансиране проекти са осем:

- Изграждане на нова сграда за детска градина в кв. „Надежда” с капацитет от 6 целодневни групи;
- Изграждане на нова сграда за детска градина в с. Сотиря с капацитет от 6 целодневни групи;
- Изграждане на нова сграда за детска градина в с. Тополчане с капацитет от 6 целодневни групи;
- Реконструкция и разширение на съществуваща сграда за детска градина в с. Чинтулово с капацитет от 2 целодневни групи;
- Реконструкция на съществуваща сграда за детска градина в с. Селиминово с капацитет от 2 целодневни групи;
- Пристрояване на помещения за още една целодневна група (спалня, занималня, разливно и санитарен възел за децата) в ДГ „Зорница”, с. Гавраилово;
- Изграждане на нов училищен корпус за нуждите на ОУ „Св. Паисий Хилендарски” в с. Сотиря – училището е започнало дейностите по изграждане на корпуса, а чрез програмата ще бъдат осигурени

необходимите средства за довършване на СМР и за оборудване на новите класни стаи;

- Реконструкция на съществуваща сграда (сградата на закритото НУ „Антон Иванов“) за нуждите на ОУ „Христо Ботев“ гр. Сливен.

Мярка 2.1.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация и модернизация на транспорта на пътуващите ученици.

Конкретен пилотен проект за създаване на ученически велоалеи и маршрути, закупуване на велосипеди и изграждане на велостоянки в дворовете на училищата в град Сливен, но към реализиране на мярката допринасят дейностите по изграждане на велоалеи в рамките на проект за ИГТ.

Мярка 2.1.1.3.: Подкрепа на инициативи на СГО и бизнеса насочени към професионално обучение в областите – предприемачество, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм.

През периода действат мерките на 7-те Центъра за професионално обучение на територията на общината, които предоставят обучение за професионална квалификация и преквалификация. Сред предоставените курсове могат да се отличат: 26 броя курсове в сферата на администрацията и счетоводството; 56 броя технически и инженерни курсове.

През разглеждания период се наблюдава намаление в броя на професионалните паралелки в училищата. Наличните инициативи за дуално обучение, не са достатъчно развити в разглеждания период.

През периода като добра практика в областта на дуалното образование може да се отличи ППМГ „Добри Чинтулов“. Повече от 10 години гимназията партнира с малки софтуерни фирми в Сливен, с които организира курсове по програмиране и участва с разработени проекти в сесии на Ученическият институт към БАН, в конкурси, в различни форуми и състезания. Ученици от гимназията всяка година участват в програмите на МОН „Обучение за ИТ кариера“ и „Бизнесът преподава“. В допълнение, всяка година в гимназията се организират между 40 и 50 форми за извънкласна дейност. Една трета от тях са за работа с ученици с изявени дарби, а останалите – за занимания по интереси. Над 40% от тези дейности са свързани с придобиване на дигитални компетентности – роботика, уеб дизайн, програмиране в различни среди.

В допълнение община Сливен реализира проект „Подкрепа за предприемачество в Област Сливен“, като партньор на сдружение „Паралел“ по ОПРЧР, който включва обучение на 100 лица в Област Сливен за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес знания и умения, като 25 лица са подпомогнати в разработването на бизнес-идеи и бизнес планове за управление на самостоятелна стопанска дейност.

Специфична цел 2.1.2.: Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане

Мярка 2.1.2.1.: Реализиране на проекти за разширяване капацитета на учебните заведения към работата с деца от социално уязвими групи

Община Сливен полага целенасочени усилия за подобряване на работата с деца от социално уязвими групи. В периода 2013 – 2014 г. е изпълнен проект „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на територията на Община Сливен“, финансиран по ОПРЧР 2007-2013 г.

В периода 2014 – 2016 г. е реализиран проект „Творческо пространство за малки и големи“, финансиран по Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство. Основната цел на проекта е подобряване на социалната интеграция и подготовката за училище на деца от етническите малцинства и в икономическо неравностойно положение, което включва: подобряване на социалните умения на децата и родителите, подпомагане и улесняване достъпа до училище; откриване и стимулиране на индивидуалните способности на децата в различни сфери на изкуството, историята и литературата; повишаване на самочувствието и увереността в собствените способности на всяко дете, чрез грижа за него като автономна личност. Проектът обхваща 5 детски градини на територията на Община Сливен – ЦДГ „Звездица“ – Сливен, ЦДГ „Здравец“ – Сливен, ЦДГ "Слънчо" в с. Самуилово, ЦДГ "Роза" в с. Желю войвода и ДГ „Теменуга“.

Проект „Интегриран проект за социално включване на роми и други уязвими групи в гр. Сливен“, финансиран по Българо-швейцарска програма за сътрудничество се изпълнява в периода 2015-2018 година. Партньори на общината са: Сдружение „Ромска академия за култура и образование“/РАКО/ Сливен; Сдружение „Лекари на света- Франция“ клон Сливен и Фондация „Здравето на ромите“ Сливен. В рамките на проекта се изгражда Обединено

детско заведение /ОДЗ/ и помещения за образователен център в кв. „Надежда“ на гр. Сливен, които се оборудват.

В периода община Сливен изпълнява проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства Сливен“, финансиран по ОПРЧР.

Проектното предложение цели подкрепа за създадените по Проект за социално включване в община Сливен интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца до 7 годишна възраст и техните родители от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. Проектът допринася за развиване на устойчив модел за интегрирано предлагане на услуги за деца в ранна възраст и техните семейства за подобряване достъпа до здравна грижа, формиране на родителски умения, подобряване на семейната среда, подобряване готовността на децата за включване в образователната система, предотвратяване настаняването на деца в специализирани институции. Планираните дейности са фокусирани към превенция на социалното изключване сред децата чрез инвестиции в ранно детско развитие и комплексни услуги за подкрепа и повишаване капацитета на техните родители. Планираните услуги са мобилни и интегрирани, както по отношение съвместната работа на различни специалисти с целевите групи, така и по отношение структурата им- социални, здравни, услуги за предучилищна подготовка и др. Комплексът от услуги и практиката обуславят функциониране на „Общностен център за деца и семейства“, като форма за интегрирано предлагане на услугите по проекта.

В допълнение за дефинирания проект в ОПР съдействат мерките заложи в проект Социално-икономическа интеграция на уязвими групи в Община Сливен, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, който се изпълнява от 20 март 2019 година.

Планираните дейности са насочени към предотвратяване на социалното изключване сред ромските деца чрез инвестиции в детското развитие и разнообразие от услуги за подкрепа на родителите. Всички планирани дейности са мобилни и интегрирани. Те включват услуги в социалната и здравната сфера и помощ за предучилищна подготовка. Същевременно планираните дейности осигуряват съвместна работа на различни специалисти с целевите групи. Проектът включва и информационна кампания за повишаване на обществената

осведоменост и формиране на положително отношение сред ромската общност към планираните дейности. Предложението включва мотивационна кампания и обучения, насочени към възрастните и целящи да осигурят възможности за професионална квалификация и бъдеща заетост. Община Сливен е заинтересована страна по проекта, предвид факта, че изпълнението на проекта ще създаде предпоставки за намаляване на безработицата.

Като допълнителна мярка се осъществява общинската програмата за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи от община Сливен.

Община Сливен продължава да бъде Община – приятел на детето в рамките на УНИЦЕФ инициатива, което показва ангажираността на общината да посреща адекватно и развива мерки за пълноценна интеграция на децата.

Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация

Специфична цел 2.2.1.: Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи

В рамките на периода се реализират проекти, допринасящи за специфичната цел, основно финансирани по ОПРЧР, както следва:

През периода инвестиции за оптимизиране на условията за труд в предприятията са реализирани 5 фирми на територията на община Сливен на обща стойност 1 046 019.86 лв., БФП - 911 054.59 лв.

По процедура Ново работно място 2015 в рамките на ОПРЧР са реализирани 6 проекта с 6 бенефициента на обща стойност 958 145.27 лв., не е предвидена БФП.

По процедура Умения на ОПРЧР са реализирани проекти на 2 компании на обща стойност 26 063.70 лв., като единият проект включва и неактивни и дълготрайно безработни лица.

За изпълнение на целта допринася и участието на община Сливен като партньор в проект „Подкрепа за предприемачество в Област Сливен“ като партньор по ОПРЧР, за обучение на 100 лица в Област Сливен в предприемачески, управленски и бизнес знания и умения, като 25 от са подпомогнати в разработването на бизнес-идеи и бизнес планове за управление на самостоятелна стопанска дейност.

В допълнение, за изпълнение на мярката допринася и реализираният се проект по ОПРР, включващ „Център за временно настаняване на бездомни лица“, който

наред с другите услуги ще съдейства за включването на потребителите в курсове за квалификация и преквалификация и други обучителни курсове и/или за намиране на работа, както и за социалната им адаптация.

Мярка 2.2.1.1.: Реализиране на проекти насочени към наемане на младежи на възраст до 29 години и дългосрочно безработни

В периода се изпълнява договор между УО на ОПРЧР и Община Сливен за изпълнение на проект „Устойчиво интегриране на младите хора от община Сливен на пазара на труда, които са в риск от социално изключване“. Част от реализираните проекти от компании, работещи на територията на община Сливен, по процедура „Ново работно място 2015“ на ОПРЧР са насочени към наемане на безработни лица и младежи.

Мярка 2.2.1.2.: Реализиране на инициативи и проекти в подкрепа на полупазарните стопанства за повишаването на самонаемането

В рамките на периода са реализирани на местно ниво проекти по три основни процедури, насърчаващи самонаемането, както следва:

- Процедура за стартиращи предприемачи по ОПРЧР – 6 местни предприятия;
- Насърчаване на предприемачеството по ОПИК – 22 стартиращи местни предприятия;
- 159 млади фермери са подкрепени по ПРСР със стартова помощ за създаване и развитие на стопанство в община Сливен.

Специфична цел 2.2.2.: Развитие на социалните услуги и социално включване в селата

Мярка 2.2.2.1.: Реализиране на проекти за социални грижи в домашна среда – социален личен асистент, домашен помощник

Мярка 2.2.2.2.: Реализиране на проекти водещи до разширяване на услугата социален патронаж и обществена трапезария

Като съществени могат да се определят положените усилия от община Сливен за разширяване на услугата социален патронаж и обществена трапезария.

През 2015 г. приключва проект „Подкрепа за достоен живот“, финансиран по ОПРЧР с бенефициент Агенция за социално подпомагане и партньор Община Сливен. Основната цел на проекта е да се приложи нов подход за предоставяне на услуги в семейна среда чрез въвеждане на принципа „индивидуален бюджет за

личен асистент” в национален мащаб и да се разчупят създадените стереотипи за услугата „Личен асистент”.

През 2016 г. стартира проект „Подкрепа и разширяване дейността за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда на Звено за социални услуги „Домашен помощник” към Домашен социален патронаж, град Сливен“.

С финансиране по ОПРЧР е реализиран е проект Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Сливен в периода 2019 –2021 година. По проекта се предоставят мобилни почасови интегрирани социално-здравни услуги, които имат за цел да подпомогнат ежедневието на нуждаещите се лица, за да могат те да останат в семейната си среда. Услугите са предоставяни в различни населени места в Община Сливен, след оценка на потребностите на лицата от целевите групи.

В периода 2015 – 2016 г. е изпълнен проект „Осигуряване на топъл обяд в община Сливен“, финансиран по ОП Храни. През 2016-2019 г. се изпълнява проект „Осигуряване на топъл обяд в община Сливен“, като цели надграждане на дейността на трапезарията в община Сливен, която се намира в Домашен социален патронаж Сливен.

През 2020 година е осъществен проект „Осигуряване на топъл обяд в Община Сливен” по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане.

Изпълнен е и проект „Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация – 2020 година в община Сливен“ по целева програма „Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация – 2020“.

През 2020 г. са осигурени лични асистенти на 412 ползватели по реда на Закона за лична помощ с различна степен на увреждане и трайно намалена работоспособност на възрастни и деца.

Мярка 2.2.2.3.: Реализиране на проекти за създаване на дневни центрове за грижи за възрастни хора и лица с увреждания

За изпълнение на мярката допринася проект: „Изграждане на два нови центъра в района на Дом за стари хора“. Община Сливен изпълнява договор за безвъзмездна помощ по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014- 2020 г. за изграждане на Център за грижа за лица с умствена изостаналост и Център за грижа за лица с

психична разстройство. Предвижда се разкриването на новите социални услуги ще разшири обхвата на предоставяните социални услуги и ще осигури нови работни места.

Мярка 2.2.2.4.: Реализиране на проекти за създаване на защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и резидентен тип социални услуги за временно настаняване

Проект „Предоставяне на социална услуга „Център за настаняване от семеен тип“ за деца и младежи с увреждания в град Сливен“, финансиран по ОПРЧР е изпълнен в периода 2014 – 2015 г. По проекта е реализиран устойчив модел на деинституционализация за деца и младежи с увреждания, настанени в специализирани институции. Осигурява се превенция на социалното им изключване, чрез предоставяне на услуги от резидентен тип.

На основа на сключен договор през 2020 година между Фонд „Социална закрила“ към МТСП и Община Сливен е закупена техника за два от Центровете за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, с която са закупени 11 броя преносими компютри, 8 броя таблети и 2 броя мултифункционални устройства.

Мярка 2.2.2.5.: Разкриване на центрове за обществена подкрепа, центрове за социална рехабилитация и интеграция

В периода община Сливен изпълнява следните релевантни проекти:

Проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства Сливен“, финансиран по ОПРЧР.

Проектното предложение цели подкрепа за създадените по Проект за социално включване в община Сливен интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца до 7 годишна възраст и техните родители от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. Проектът допринася за развиване на устойчив модел за интегрирано предлагане на услуги за деца в ранна възраст и техните семейства за подобряване достъпа до здравна грижа, формиране на родителски умения, подобряване на семейната среда, подобряване готовността на децата за включване в образователната система, предотвратяване настаняването на деца в специализирани институции. Планираните дейности са фокусирани към превенция на социалното изключване сред децата чрез инвестиции в ранно детско развитие и комплексни услуги за подкрепа и повишаване капацитета на техните родители. Планираните услуги са

мобилни и интегрирани, както по отношение съвместната работа на различни специалисти с целевите групи, така и по отношение структурата им- социални, здравни, услуги за предучилищна подготовка и др. Комплексът от услуги и практиката обуславят функциониране на „Общностен център за деца и семейства“, като форма за интегрирано предлагане на услугите по проекта.

Проект „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца в община Сливен“ с подкрепа по ОПРР допринася за създаване на два центъра за предоставяне на услуги за подкрепа в общността и в семейна среда: Център за обществена подкрепа и Дневен център за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства, както и разширяване дейността на съществуващ Дневен център за деца с увреждания с включване на дейности за Център за социална рехабилитация и интеграция, чрез закупуване на оборудване. В допълнение за дефинирания проект в ОПР съдействат мерките заложи в проект “Социално-икономическа интеграция на уязвими групи в Община Сливен”, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, който се изпълнява от 2019 година.

Планираните дейности са насочени към предотвратяване на социалното изключване сред ромските деца чрез инвестиции в детското развитие и разнообразие от услуги за подкрепа на родителите.

Изгражданият по ОПРР Кризисен център за жертви на домашно насилие е предвидено да осигурява комплекс от социални услуги за деца и/или лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация.

Мярка 2.2.2.6.: Реализиране на проекти за предоставяне на нови социални услуги за уязвими общности предлагащи защитена заетост в социални предприятия

Мярка 2.2.2.7.: Реализиране на проекти за социализация на деца, семейства, лица с увреждания и самотни хора в риск чрез предоставяне на интегрирани услуги

През разглеждания период за изпълнение на мярката допринасят проекти, описани по-горе като относими към други мерки в областта на социалното включване.

Общината изпълнява проект “Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца в община Сливен” за осигуряване на предоставяне на две нови социални

услуги: Център за обществена подкрепа и Дневен център за подкрепа на деца и/или младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства.

С финансиране по ОПРЧР се изпълнява проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства Сливен“. Проектът създава на местно ниво на условия за устойчивост при прилагане на комплексен подход за повишаване качеството на живот на уязвими групи от населението, превенция на социалното им изключване и преодоляване ефектите на предаване на бедност между поколенията чрез интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства.

Мярка 2.2.2.8.: Реализиране на проекти за обновление на общински сграден фонд и реконверсия в социални жилища

Общината е изпълнила проект за изграждането на Защитено жилище за лица с умствена изостаналост се извършва от финансиращата страна. Договорът за строителство се възлага и разплаща от Инеженерно командване на флота на САЩ. Понастоящем община Сливен изпълнява проект, финансиран по ОПРР, насочен към строителство и оборудване на нови сгради за нуждите на Център за временно настаняване на бездомни лица и Кризисен център за жертви на домашно насилие. Сградите за предоставяне на социалните услуги. Тези услуги са нови за общината и са необходими с оглед на нарастващия брой население от малцинствени групи. „Център за временно настаняване на бездомни лица“ ще предоставя социални услуги за бездомни лица за срок до 3 месеца в рамките на календарната година, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности. В него ще се осигурява място за живеене и ще се съдейства за включването на потребителите в курсове за квалификация и преквалификация и други обучителни курсове и/или за намиране на работа, както и за социалната им адаптация. Кризисният център за жертви на домашно насилие е предвидено да осигурява комплекс от социални услуги за деца и/или лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация. Услугата ще се предоставя за срок до 6 месеца и е насочена към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.

Мярка 2.2.2.9.: Реализиране на проекти за изграждане на нови социални жилища

Мярка 2.2.2.10.: Реализиране на проекти за обновление, енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и инфраструктура

За реализиране на мярката допринася изпълнен проект „Подобряване на енергийната ефективност и внедряване на устойчив модел за енергиен мениджмънт в 4 сгради със социално предназначение“. В рамките на проекта са интервенирани Сграда 1: II-ро Основно училище "Христо Ботев"; Сграда 2 - Спортно училище „Димитър Рохов“ –гр. Сливен; Сграда 3 - Дом за стари хора - гр.; Сграда 4 - СОУ „Хаджи Мина Пашов“ - гр. Сливен.

Специфична цел 2.2.3: Подобряване на условията за лична и обществена сигурност

Мярка 2.2.3.1.: Реализиране на проекти за видеонаблюдение в населените места от община Сливен

През 2019 г. се изгражда Модерен център за за видеонаблюдение към Община Сливен в партньорство с МВР с цел повишаване сигурността на гражданите и опазване на обществения ред. Системата поетапно се разширява на територията на град Сливен и селата в община Сливен с финансиране от общинския бюджет.

Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.

Специфична цел 2.3.1.: Подобряване на нивото на здравна превенция и достъпа до извънболничната и болничната помощ

Мярка 2.3.1.1.: Подкрепа за реализиране на проект по ОПРР за доставка на ново болнично оборудване и технологии за ранна диагностика

Мярка 2.3.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация, модернизация и преоборудване на ЦСМП към МБАЛ

В проекта, управляван от Министерство на здравеопазването и сключен с УО на ОПРР през 2018 година са включени дейности за модернизация на ЦСМП Сливен и филиалите към него чрез инфраструктурни дейности, касаещи сградния фонд, оборудване и предоставяне на нови линейки.

През периода не са налични други процедури за модернизиране на здравна инфраструктура, от която да се възползва община Сливен, МЗ като собственик на държавните здравни заведения и частните здравни заведения.

Мярка 2.3.1.3.: Реализиране на проекти за създаване на рехабилитационни центрове за възрастни хора

Мярка 2.3.1.4.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в образователната система на общината

Мярка 2.3.1.5.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в населените места чрез здравни медиатори

За реализиране мярката допринася проект „Интегриран проект за социално включване на роми и други уязвими групи в гр. Сливен“, в рамките на който се създава база данни за здравето състояние на жителите на кв. „Надежда“ Сливен, провеждат се разяснителна здравно-профилактична кампания и специализирани профилактични прегледи сред жителите на кв. „Надежда“.

В периода е проведено онлайн обучение от Министерство на здравеопазването на трима здравни медиатори, които след проведен изпит и конкурс са назначени от Община Сливен за кв. „Надежда“.

През 2020 г. община Сливен чрез финансиране от Министерство на труда и социалната политика се осигурява оборудване за пълноценно изпълнение на работните задачи на здравен медиатор с нарушено зрение.

Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.

Специфична цел 2.4.1.: Съхранение на материалното и нематериалното културно наследство на територията на община Сливен

Мярка 2.4.1.1.: Реализиране на проекти за обновление на културната инфраструктура

За изпълнение на мярката допринася реализираният проект „Пътуване през времето, във времето и с времето - интегриран проект за развитие на природни, културни и исторически атракции и туристическа инфраструктура в Сливен“, в чиито рамки е реализирано възстановяване, укрепване и развитие на културно-историческата забележителност - историческата крепост „Туида“ като цялостен, атрактивен туристически продукт.

През изследвания период е изпълнен проект „Ремонт на фасади, покрив и подмяна на фасадна дограма на сградата на Регионална библиотека „Сава Доброплодни“ гр. Сливен, финансирани по проект „Красива България“.

През периода се осигурява финансиране и започва изпълнение на „Интегриран проект за развитие на туризма и подобряване на културната и историческа инфраструктура в Община Сливен“, който включва обекти-недвижими културни ценности с категория „национално значение“ (Държавна сукнена фабрика /Затворът /Първа българска текстилна фабрика; къщи музеи: Хаджи Димитър, Добри Чинтулов, Сливенския бит) и за други културни и туристически обекти.

Мярка 2.4.1.2.: Реализиране на проекти разширяващи и разнообразяващи културно-просветната дейност на територията на общината

Изпълняват се дейности от богатия Културен календар на община Сливен, като те се надграждат всяка година при запазване на традиционните и емблематични културни прояви на територията на общината.

Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса.

Специфична цел 2.5.1.: Нарастване на броя на реализираните публични проекти и предоставянето на ефективни публични услуги

Мярка 2.5.1.1.: Подкрепа за проекти развиващи административния капацитет на общинската администрация

Паралелно с инвестирането в инфраструктура, през изследвания период успешно се изпълнява Планът за финансово оздравяване на общината и постигането на висока ефективност на бюджетните разходи, като се отчита завишаване на общата събираемост на местни данъци и такси, спрямо предходния период. В разглеждания период стартира на електронния обмен на документи и разширяване на функциите на информационно-управленската система „Акстър“ с цел подобряване на административното обслужване на гражданите.

В рамките на приоритената област в разглеждания период е продължила работата на общината по програмата за енергийна ефективност на жилищни сгради в резултат на което са обхванати 51 многофамилни жилищни сгради по договори, сключени с МРРБ.

Административният капацитет на общинската администрация се развива чрез обучения, реализирани в следните проекти: „Повишаване квалификацията на служителите в Община Сливен, чрез провеждане на обучения за допълнителни компетентности“, финансиран по ОПАК; „Компетентно и ефективно обслужване

на гражданите и бизнеса от служителите на общинска администрация Сливен“; „Изграждане на капацитет на Община Сливен по ОПРР за следващия програмен период“.

Оценка на степента на постигане на приоритетната област и стратегическата цел

Стратегическите цели от плана за развитие се постигат с изпълнението на заложените приоритети, специфични цели, мерки и проекти. В таблицата по-долу на база на експертна оценка е показана степента на изпълнение на всяка мярка, като изпълнението е представено в няколко степени – липса на изпълнение, частично изпълнение, значително изпълнение, изпълнение в пълен обхват.

Таблица 13 Оценка на степента на постигане на приоритетна област 2

ДЕЙНОСТ	Степен на изпълнение
Приоритет 2.1: Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора	
Специфична цел 2.1.1: Модернизирание на общинската образователна инфраструктура	
Мярка 2.1.1.1.: Реализиране на проекти за ремонт, обновление и енергийна ефективност на училища и детски заведения публична общинска собственост	
Мярка 2.1.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация и модернизация на транспорта на пътуващите ученици	
Мярка 2.1.1.3.: Подкрепа на инициативи на СГО и бизнеса насочени към професионално обучение в областите – предприемачество, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм	
2.1.2.: Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане	
Мярка 2.1.2.1.: Реализиране на проекти за разширяване капацитета на учебните заведения към работата с деца от социално уязвими групи	
Приоритет 2.2.: Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация	
Специфична цел 2.2.1.: Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи	
Мярка 2.2.1.1.: Реализиране на проекти насочени към наемане на младежи на възраст до 29 години и дългосрочно безработни	
Мярка 2.2.1.2.: Реализиране на инициативи и проекти в подкрепа на полупазарните стопанства за повишаването на самонаемането	
Специфична цел 2.2.2.: Развитие на социалните услуги и социално включване в селата	
Мярка 2.2.2.1.: Реализиране на проекти за социални грижи в домашна среда – социален личен асистент, домашен помощник	
Мярка 2.2.2.2.: Реализиране на проекти водещи до разширяване на услугата социален патронаж и обществена трапезария	
Мярка 2.2.2.3.: Реализиране на проекти за създаване на дневни	

центрове за грижи за възрастни хора и лица с увреждания	
Мярка 2.2.2.4.: Реализиране на проекти за създаване на защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и резидентен тип социални услуги за временно настаняване	
Мярка 2.2.2.5.: Разкриване на центрове за обществена подкрепа, центрове за социална рехабилитация и интеграция	
Мярка 2.2.2.6.: Реализиране на проекти за предоставяне на нови социални услуги за уязвими общности предлагащи защитена заетост в социални предприятия	
Мярка 2.2.2.7.: Реализиране на проекти за социализация на деца, семейства, лица с увреждания и самотни хора в риск чрез предоставяне на интегрирани услуги	
Мярка 2.2.2.8.: Реализиране на проекти за обновление на общински сграден фонд и реконверсия в социални жилища	
Мярка 2.2.2.9.: Реализиране на проекти за изграждане на нови социални жилища	
Мярка 2.2.2.10.: Реализиране на проекти за обновление, енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и инфраструктура	
Специфична цел 2.2.3: Подобряване на условията за лична и обществена сигурност	
Мярка 2.2.3.1.: Реализиране на проекти за видеонаблюдение в населените места от община Сливен	
Приоритет 2.3: Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура	
Специфична цел 2.3.1.: Подобряване на нивото на здравна превенция и достъпа до извънболничната и болничната помощ	
Мярка 2.3.1.1.: Подкрепа за реализиране на проект по ОПРР за доставка на ново болнично оборудване и технологии за ранна диагностика	
Мярка 2.3.1.2.: Реализиране на проекти за оптимизация, модернизация и преоборудване на ЦСМП към МБАЛ	
Мярка 2.3.1.3.: Реализиране на проекти за създаване на рехабилитационни центрове за възрастни хора	
Мярка 2.3.1.4.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в образователната система на общината	
Мярка 2.3.1.5.: Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в населените места чрез здравни медиатори	
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство	
Специфична цел 2.4.1.: Съхранение на материалното и нематериалното културно наследство на територията на община Сливен	
Мярка 2.4.1.1.: Реализиране на проекти за обновление на културната инфраструктура	
Мярка 2.4.1.2.: Реализиране на проекти разширяващи и разнообразяващи културно-просветната дейност на територията на общината	
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	

Специфична цел 2.5.1.: Нарастване на броя на реализираните публични проекти и предоставянето на ефективни публични услуги

Мярка 2.5.1.1.: Подкрепа за проекти развиващи административния капацитет на общинската администрация

Легенда

Липса на изпълнение	
Частично изпълнение	
Изпълнение в значителна степен	
Изпълнение в пълен обхват	

Степен на постигане на Стратегическа цел 2	незадоволителна	задоволителна	<u>съществена</u>
--	-----------------	---------------	-------------------

Голяма част от предвидените мерки са оценени като такива с изпълнение в значителна степен, а не в пълен обхват поради факта, че за тяхното реализиране в ОПР на община Сливен за периода 2014-2020 са заложили проекти, които не са осъществени поради липса на инициатива или интерес от заинтересованите страни, липса на подходящо финансиране или отпадане на необходимостта от конкретната интервенция. Важно е да се отбележи, че за изпълнение на съответните мерки са допринесли други проекти и/или инициативи, които не са посочени в ОПР.

Степента на постигане на Стратегическа цел 2 по Приоритетна област 2 може да се определи като съществена, поради големия брой мерки за оптимизиране на образователна, социална и културна инфраструктура и за развитие и надграждане на свързаните услуги, предоставяни на местно ниво. В рамките на приоритетната ос са положени съществени усилия за изпълнение на таргетирани мерки за подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност. Като съществени могат да се характеризират дейностите на общината по отношение на модернизацията на образователната и социалната инфраструктура и включване на уязвимите групи, като са използвани максимално различните финансови възможности – Норвежка програма, Българо-Швейцарска програма, ЕСИФ, общински бюджет. Реализират се надграждащи се мерки за интеграция на

уязвими групи, осигурява се устойчивост на проекти, финансирани през предходния програмен период.

Добре структурираната система за социални услуги, предоставяни от специализирани институции, услуги в общността, услуги от резидентен тип на територията на общината, техният брой и изградената социална инфраструктура на територията на общината непрекъснато се разширява.

Работи се усилено за повишаване на привлекателността на образователната среда, повлияване на процеса на ранно отпадане на ученици от образователния процес, подпомагане на дуалното обучение.

В областта на образованието остават предизвикателства по отношение на оптимално използване на възможностите за дуално образование; навлизане на цифрови технологии в училищата; подобряване на училищните бази с иновативни инструменти/ инструментариум за осигуряване на условия за изграждането на адекватна учебна и изследователска среда, отговаряща на нивото на съвременните технологии.

Инвестициите в подобряването на обхвата, превенцията на отпадането и осигуряването на достъп до качествено образование за всички ученици, наред с предприемането на целенасочени усилия за формиране на адекватни на потребностите на пазара на труда умения, са от съществено значение за бъдещото развитие на образователната система в общината.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА

Стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда

Изпълнението на стратегическата цел е свързано с прилагане на проекти и мерки по 3 приоритета, като тяхната взаимнообвързаност е представена в таблицата по-долу:

Таблица 14 Приоритети, специфични цели, мерки и проекти в рамките на Приоритетна област 3

Приоритет	Мярка	Проект
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура Специфична цел 3.1.1.: Обновление на техническата инфраструктура в населените места	Мярка 3.1.1.1.: Обновление и/или изграждане на нови пътища, тротоари, алеи, зелени площи и съпътстваща инфраструктура	Проект 3.1.1.1.1.: Разработване на интегриран план за обновяване на населените места села в община Сливен Проект 3.1.1.1.2.: Проектиране и обновление на зелените площи, алеи, тротоари и съпътстващата инфраструктура в селата от община Сливен Проект 3.1.1.1.3.: Проектиране и обновление на пътища, тротоари и съпътстващата инфраструктура в селата от община Сливен Проект 3.1.1.1.4.: Проектиране и обновление на зелените площи, алеи, тротоари и съпътстващата инфраструктура в град Сливен Проект 3.1.1.1.5.: Проектиране и обновление на пътища, тротоари и съпътстващата инфраструктура в град Сливен
	Мярка 3.1.1.2.: Обновление и/или изграждане на нова енергийната мрежа и публично осветление в населените места от общината	Проект 3.1.1.2.1.: Цялостна реконструкция на системата на уличното осветление и подмяна с енергийно ефективно в населените места села от община Сливен Проект 3.1.1.2.2.: Цялостна реконструкция на системата на уличното осветление и подмяна с

		енергийно ефективно в гр.Сливен
	Мярка 3.1.1.3.: Обновление и/или изграждане на нова водопроводна и канализационна инфраструктура в населените места от общината	Проект 3.1.1.3.1.: Обновление на ВиК инфраструктурата в селата
	Мярка 3.1.1.4.: Обновление и/или изграждане на нови телекомуникационни мрежи	Проект 3.1.1.4.1.: Изграждане на подземна оптична инфраструктура за доставка на интернет в населените места села от общината
Специфична цел 3.1.2.: Обновление на общинска пътна инфраструктура	Мярка 3.1.2.1.: Обновление на общински пътища	Проект 3.1.2.1.1.: Обновление, рехабилитация и частично преасфалтиране на общинска пътна инфраструктура
Специфична цел 3.1.3.: Подобряване на осигуреността с устройствени планове	Мярка 3.1.3.1.: Изработване на нови ПУП в подкрепа на инвестиционното проектиране на територията общината	Проект 3.1.3.1.1.: Проект за изготвяне на ПУП на местността Карандила Проект 3.1.3.1.2.: Проект за изготвяне на ПУП на Сливенски минерални бани Проект 3.1.3.1.3.: Проект за изготвяне на ПУП на логистичен интермодален център и свободна икономическа зона Проект 3.1.3.1.4.: Проект за изготвяне на ПУП на Летище Сливен за реконверсия в мултифункционално спортно съоръжения Проект 3.1.3.1.5.: Изготвяне на ОУП на община Сливен Проект 3.1.3.1.6.: Изготвяне на ПУП за релокация на открит пазара "Битака"
Приоритет 3.2. Подобряване качествени характеристики на околна среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси. Специфична цел 3.2.1.: Подобряване на параметрите на околната среда в	Мярка 3.2.1.1.: Подобряване на сметосъбирането и сметоизвозването в населените места	Проект 3.2.1.1.1.: Проект за изграждане на площадка за разделно сметосъбиране в селата от общината Проект 3.2.1.1.2.: Проект за доставка на нови сметоконтейнери и обслужваща сметоизвозваща транспортна техника в населените места

селищата от общината		
Специфична цел 3.2.2.: Подобряване на параметрите на околната среда извън селищата от общината	Мярка 3.2.2.1.: Разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики	Проект 3.2.2.1.1.: Проект за компостиране на биологични отпадъци и биомаса - централа за биогаз
	Мярка 3.2.2.2.: Разработване на проекти за идентифициране, оценка, закриване и саниране на нерегламентираните сметища в общината	Проект 3.2.2.2.1.: Ликвидиране и рехабилитация на терените с нерегламентираните сметища в землищата на населените места от община Сливен
	Мярка 3.2.2.3.: Реализиране на проекти насочени към подобряване на параметрите на повърхностни и подземни водни тела	Проект 3.2.2.3.1.: Проект за почистване и корекция на деретата на реките в гр. Сливен
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда. Специфична цел 3.3.1.: Развитие на инфраструктурата за свободното време и спорт	Мярка 3.3.1.1.: Подкрепа за проекти за изграждане на материално-техническа база на масови спортни игри	Проект 3.3.1.1.1.: Проект за обновление, реновиране и рехабилитация на материално-техническата база на Стадион Х. Димитър Проект 3.3.1.1.2.: Проект за обновление, реновиране и рехабилитация на материално-техническата база на Военния стадион и стадиона в кв. Речица Проект 3.3.1.1.3.: Проект за обновление, реновиране и рехабилитация на материално-техническата база на Спортен комплекс "Колодрума" Проект 3.3.1.1.4.: Проект за обновление, реновиране и рехабилитация на материално-техническата база на стадионите в селата Мечкарево и Младово Проект 3.3.1.1.5.: Проект за обновление, реновиране и рехабилитация на материално-техническата база спортни зали за Лека атлетика Проект: 3.3.1.1.6.: Изграждане на спортни детски площадки в селата с население над 500 души

	<p>Мярка 3.3.1.2.: Подкрепа за проекти за обновлене на религиозни храмове и мемориални паметници с културна и социална значимост</p>	<p>Проект 3.3.1.2.1.: Проект за обновлене и реставрация на мемориални паметници и прилежащото им пространство на територията от община Сливен Проект 3.3.1.2.2.: Проект за външно обновлене и вътрешна реставрация на храмовете в населените места</p>
--	--	--

Оценка на резултатите от изпълнението на целта

Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура

Специфична цел 3.1.1.: Обновлене на техническата инфраструктура в населените места

Мярка 3.1.1.1.: Обновлене и/или изграждане на нови пътища, тротоари, алеи, зелени площи и съпътстваща инфраструктура

Основните дейности допринасящи за изпълнение на мярката са заложи в инвестиционната програма на община Сливен и изпълнявани като част от ИПГВР на община Сливен 2014-2020г. Те са както следва:

Проект Зелени, достъпни и активни пешеходни зони, финансиран от ОПРР и реализиран в периода 2013-2015г. , който обхваща реновиране на площадни пространства около сградата на община Сливен; Пешеходна зона от “Стария бряст” до НТС; Пешеходна зона от площад “Д.Желязков – Фабрикаджията” до Градински мост; бул. “Цар Освободител”; Площад “Хаджи Димитър” – източна и западна част.

Проект „Подобряване на градската среда на Сливен“, включващ подобряване на градската околна среда в следните обекти на интервенция: Рехабилитация и благоустрояване на поречието на р. Асеновска - благоустрояването на съществуващи озеленени площи по двата бряга на река Асеновска, между мостовете на бул. „Тракия” и ул. „Ген. Скобелев”, по протежение на ул. „6-ти септември” и ул. „Димитър Пехливанов Добрович”, частична реконструкция и изграждане на нова алейна мрежа и алеи за велосипеди; Рехабилитация, благоустрояване и обновяване на обществени озеленени площи за широко ползване и междублокови пространства в кв. „Република“ в три района – във всеки район са подновени скамейките и кошчетата, монтирани са осветителни

тела, изградени са детски площадки с комбинирани спортни площадки за игра и фитнес на открито; осъществени са дейности по озеленяване; изградени са паркинги и поставени охранителни камери.

Реализира се и проект „Подобряване на градската среда на Сливен, етап II“. В рамките на проекта е включено благоустрояване на междублокови пространства в кварталите „Българка“, „Дружба“ и „Сини камъни“. В трите квартала са заложени нови алеи, паркови зони, детски и спортни площадки. В областта на градоустройството е включено създаване и прилагане на модел за цялостно обновяване на градски зони с паркови площи, алеи, детски и спортни площадки, паркоместа, така че да се придаде нова визия на кварталите. Предвидено е след изпълнението на проекта, такъв модел за обновяване ще се приложи и в другите квартали на града.

През 2015 г. приключва проект „Зелени, достъпни и активни пешеходни зони“, финансиран по ОПРР. Основните обекти, които са реконструирани по проекта са: Площадни пространства около сградата на община Сливен; Пешеходна зона от „Стария бряст“ до НТС; Пешеходна зона от площад „Д. Желязков – Фабрикаджията /НТС/ – до градински мост; Бул. „Цар освободител“ от кръстовище с бул. „Цар Симеон“ до връзката с ул. „Великокняжевска“; Площад „Хаджи Димитър“ – източна и западна част.

През периода са реализирани и стартирали и следните проекти:

- основен ремонт на бул. „Хаджи Димитър“ от светофара с бул. „Бр. Миладинови“ до ул. „Цар Освободител“, пред сградата на Общината, с ново асфалтово покритие, нови тротоари, осветление, зони за отдих и озеленяване.
- основен ремонт на надлеза на пътя Сливен – Самуилово, с което се постигна по-безаварийно и комфортно преминаване.
- изграждане на нова свързваща улица в кв. „Даме Груев“, която да осигури безконфликтния достъп от тази част на квартала до ул. „Радой Ралин“ и ул. „Цар Симеон“.
- реконструкция на детска площадка в Детска ясла No 6, ул. "Халката" No 38, гр. Сливен - монтирани са нови детски съоръжения, ремонт тротоарни алеи и ударопоглъщаща настилка.

- изграждане на нова спортна площадка за баскетбол и футбол и се намира на улица „Баба Тонка“ No 44 – в двора на бившето училище „Хаджи Димитър“ в квартал „Клуцохор“.
- изграждането на нови алеи на гробищния парк - II етап, в Сливен. В процес на изпълнение е изграждането на нови алеи и обособяване на парцели в Гробищен парк „Ново гробище“.
- подготовка на процедурата за основен ремонт на улици в населени места на територията на Община Сливен. Определени са приоритетните участъци, които имат нужда от спешен ремонт и реконструкция. Дейностите са за подобряване на транспортната инфраструктура в град Сливен и населените места.

Мярка 3.1.1.2.: Обновление и/или изграждане на нова енергийната мрежа и публично осветление в населените места от общината

През периода са извършени ремонтни дейности, реконструкция, а на места е изградено ново осветление, както в рамките на град Сливен, така и в селата. Всички проекти за благоустрояване на градската среда, финансиране по ОПРР включват и мерки за модернизиране на осветлението.

Мярка 3.1.1.3.: Обновление и/или изграждане на нова водопроводна и канализационна инфраструктура в населените места от общината

През 2016 г. приключва проект „Интегриран проект за водния цикъл на град Сливен“, финансиран по ОПОС 2007-2013 за извършена реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на гр.Сливен; разширяване и реконструкция на канализационните мрежи в квартал "Комлука", в централната градска част - запад и изток и в квартал "Клуцохор" – юг и север.

В процес е изпълнението на голям инфраструктурен ВиК проект, обхващащ и община Сливен и финансиран по ОПОС 2014-2020. Водоснабдяване и канализация - Сливен" ООД през септември 2019 година е стартирало изпълнение на проект по процедура „Изграждане на ВиК инфраструктура“.

Дейностите в рамките на Агломерация Сливен, вкл. кв. Речица включват:

Водоснабдяване:

- Изграждане на нови довеждащи/хранителни водопроводи;
- Реконструкция на довеждащи водопроводи;
- Основен ремонт на съществуващи помпени станции и други съоръжения;

- Подмяна на помпите и включването им към СКАДА;
- Основен ремонт на водопроводна мрежа.

Канализация:

- Изграждане на главни колектори и второстепенна мрежа, канализационна помпена станция (КПС) и тласкател в кв. Речица;
- Доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа с висока инфилтрация в гр. Сливен.

Пречистване:

- Реконструкция на ПСОВ-Сливен.

В допълнение е:

- Извършен ремонт на съществуващи мрежи и съоръжения за водоземане на Сливенски минерални бани. Ремонт на сондаж No 2 „Наклонен“ и сондаж No 3, ремонт на мрежи и съоръжения в каптажна шахта, свързващ колектор и технически помещения в югозападната част на сградата на централната баня на Сливенски минерални бани.
- Извършена реконструкция на уличната канализационна мрежа на жилищен блок No 6 в кв. "Даме Груев", гр. Сливен.

Мярка 3.1.1.4.: Обновление и/или изграждане на нови телекомуникационни мрежи

През 2019 година община Сливен се нарежда сред първите общини в България, която получи ваучер от първата покана на Европейската комисия за насърчаване на безплатен достъп до безжичен интернет – WiFi4EU. Чрез схемата се предоставя безплатен Wi-Fi на жителите и гостите на града на най-посещаваните обществени места на открито и закрито, като обществени сгради на публичната администрация, площади, паркове, места за отдих, читалища, библиотеки, театри, училища, и други.

В проекта на Община Сливен, с цел да бъдат обхванати по-голям брой граждани, които да се възползват от услугата на схемата WiFi4EU, се поставят минимум 10 точки за достъп на открито, разположени в 5 зони:

Зона 1 с условен център административна сграда на Община Сливен: Площадни пространства около сградата на Община Сливен, Централен площад „Хаджи Димитър“, Драматичен театър „Стефан Киров“, Катедрален храм „Св. Димитър Солунски“, ППМГ „Добри Чинтулов“, СУ „Пейо Яворов“, Окръжен и районен съд-

Сливен, Областна служба „Земеделие“, Гарнизонен военен клуб, Народно читалище и Библиотека „Зора“, и др. Приблизителен периметър на обхвата е от 16 600 кв м.

Зона 2 с условен център фонтан „Кълбото“ на пл. „Александър Стамболийски“: пл. „Александър Стамболийски“, пл. „Добри Желязков – Фабрикаджията“, административна сграда „Печ“, административна сграда „НТС“, Регионална Здравна каса-Сливен и др. Приблизителен периметър на обхвата е от 5600 кв м.

Зона 3 с условен център центъра на розариумите на парк „Юнак“: зоната за отдих „Парк „Юнак“, град Сливен“, включително розариуми, зелени площи, алейна мрежа, детски площадки, подходите към стадион „Хаджи Димитър“ и др. Приблизителен периметър на обхвата е от 18 000 кв м.

Зона 4 с условен център новия парк „Асеновец“, по протежение и между ул. „Димитър Добрович“ и ул. „6-ти Септември“, ограничено от изток и запад от границите на парка, задължително обхващаща парк „Асеновец“, включително зелени площи, алейна мрежа, детски площадки, спортни и детски съоръжения. Приблизителен периметър на обхвата е от 8000 кв м.

Зона 5 с условен център в началото на Градската градина: зоната, заключена между бул. „Георги Данчев“ и бул. „Бургаско шосе“, непосредствено след пресичането им на новото кръгово кръстовище „Розова градина“. Приблизителен периметър на обхвата е от 1600 кв м.

В 90% от обектите, които ще обхване безплатната мрежа, са реализирани проекти, финансирани от европейски програми.

Специфична цел 3.1.2.: Обновление на общинска пътна инфраструктура

Мярка 3.1.2.1.: Обновление на общински пътища

Специфична цел 3.1.3.: Подобряване на осигуреността с устройствени планове

Мярка 3.1.3.1.: Изработване на нови ПУП в подкрепа на инвестиционното проектиране на територията общината

През 2019 година е приет от общински съвет Общ устройствен план на община Сливен.

Изготвен е ПУП – План за регулация и застрояване на Индустиален парк Бършен, гр. Сливен и ПУП_ Парцеларни планове за трасе на газопровод, за трасе на водопровод и трасе на ел, кабел и оптичен кабел до Индустиален парк Бършен

Като положителен факт трябва да се отчетат усилията на общината за осигуряване на планови документи съгласно Закона за устройство на територията, които да направят възможни бъдещи инвестиционни проекти.

През разглеждания период община Сливен работи и за осигуряване на работни проекти за обекти, които са приоритетни за интервениране в следващия програмен период, което осигурява по-висока степен на проектна зрялост и предвидимост.

Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околна среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.

Специфична цел 3.2.1.: Подобряване на параметрите на околната среда в селищата от общината

Мярка 3.2.1.1.: Подобряване на сметосъбирането и сметоизвозването в населените места

Специфична цел 3.2.2.: Подобряване на параметрите на околната среда извън селищата от общината

Мярка 3.2.2.1.: Разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики

През 2014 г. приключва проект „Почистване на площи в общински гори пострадали от природни бедствия – снеголом, снеговал с цел тяхното възобновяване в ОГТ на Община Сливен“, финансиран по ПРСР. По проекта са почистени площи в гори, пострадали от пожари, с цел тяхното изкуствено или естествено възобновяване. Извършени са лесовъдски мероприятия.

Изготвена е техническа спецификация за проектиране, авторски надзор за изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци в Промислена зона на град Сливен, с капацитет 2 600 т/г. – първи етап 1 300 т/г., доставка на машини и оборудване, план за използване на получения краен продукт, план за третиране на остатъчен отпадък от производството на компост. Изготвена е схема за контрол на качеството на компоста и проект за обект „Инсталация за компостиране на зелени отпадъци с капацитет 1300 т/год.“

Изработена е Технологична схема в едно с технологична записка, касаеща „третиране на строителни отпадъци“ за изграждане на площадка за третиране на строителни отпадъци в град Сливен.

През 2014 и 2015 година са изпълнени проекти за възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности в Община Сливен.

Мярка 3.2.2.2.: Разработване на проекти за идентифициране, оценка, закриване и саниране на нерегламентираните сметища в общината

Община Сливен участва в изпълнението на проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Ямбол – Първа фаза“, с бенефициент община Ямбол, финансиран по ОПОС. По проекта са закрити и рекултивирани депа с преустановена експлоатация в общините Ямбол, Сливен, Нова Загора, Стралджа; изградена и въведена в експлоатация е клетка 1 на депо за битови отпадъци; осигуряване на услуга по предварително третиране (сепариране) на битови отпадъци и сортиране на разделно събрани рециклируеми отпадъци;

Мярка 3.2.2.3.: Реализиране на проекти насочени към подобряване на параметрите на повърхностни и подземни водни тела

През 2014 г. приключва проект „Корекция на река Дюлева в гр. Сливен, I ви етап“, финансиран по ОПРР. Целта на проекта е предпазване на жилищни квартали на територията на град Сливен, посредством изграждане на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на наводнения от водите на р. Дюлева, както и изпълнение на мерки за опазване на околната среда от неблагоприятни последици в следствие на наводнения от река Дюлева.

Община Сливен изпълнява проект „Укрепване свлачище SLV 20.07613-09 на територията на ДПЛУИ–селище Качулка, (бивше селище Качулка), Община Сливен“ с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Кохезионния фонд.

Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда.

Специфична цел 3.3.1.: Развитие на инфраструктурата за свободното време и спорт

Мярка 3.3.1.1.: Подкрепа за проекти за изграждане на материално-техническа база на масови спортни игри

Общината реализира мерки за пълна реконструкция и обновяване на зала „Асеновец“, изградена е нова спортна площадка за баскетбол и футбол в двора на бившето училище „Хаджи Димитър“ в квартал „Клуцохор“. Ремонтiran е покривът на спортна зала за джудо и акробатика "Младост", парк "Юнак", гр. Сливен. Извършен е ремонт на плувния басейн в училище "Елисавета Багряна". Изградени са спортни площадки с фитнес уреди на открито, както в благоустроените пространства на градската среда, така и в села на територията на община Сливен. По поречието на р. Асеновска в района на пазара е изградена площадка за любителите на скейтборда.

През 2020 г. стартира проект Интегриран туристически продукт, в който е включен и основен ремонт и обновяване на лифта за Карандила.

Мярка 3.3.1.2.: Подкрепа за проекти за обновление на религиозни храмове и мемориални паметници с културна и социална значимост

Реализирани са проекти за спасяването на Паметника на Шести артилерийски полк. Ремонтирани и възстановени са военните паметници в селата Самуилово, Трапоклово, Голямо Чочовени, Малко Чочовени, Селиминово и Горно Александрово. Възстановени са три военни паметника: в с. Николаево, в с. Желю войвода и в гр. Кермен.

Оценка на степента на постигане на приоритетната област и стратегическата цел

Стратегическите цели от плана за развитие се постигат с изпълнението на заложените приоритети, специфични цели, мерки и проекти. В таблицата по-долу на база на експертна оценка е показана степента на изпълнение на всяка мярка, като изпълнението е представено в няколко степени – липса на изпълнение, частично изпълнение, значително изпълнение, изпълнение в пълен обхват.

Таблица 15 Оценка на степента на постигане на приоритетна област 3

ДЕЙНОСТ	Степен на изпълнение
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура	
Специфична цел 3.1.1.: Обновление на техническата инфраструктура в населените места	
Мярка 3.1.1.1.: Обновление и/или изграждане на нови пътища, тротоари, алеи, зелени площи и съпътстваща инфраструктура	
Мярка 3.1.1.2.: Обновление и/или изграждане на нова енергийната мрежа и публично осветление в населените места от общината	
Мярка 3.1.1.3.: Обновление и/или изграждане на нова водопроводна и канализационна инфраструктура в населените места от общината	

Мярка 3.1.1.4.: Обновление и/или изграждане на нови телекомуникационни мрежи	
Специфична цел 3.1.2.: Обновление на общинска пътна инфраструктура	
Мярка 3.1.2.1.: Обновление на общински пътища	
Специфична цел 3.1.3.: Подобряване на осигуреността с устройствени планове	
Мярка 3.1.3.1.: Изработване на нови ПУП в подкрепа на инвестиционното проектиране на територията общината	
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околна среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси	
Специфична цел 3.2.1.: Подобряване на параметрите на околната среда в селищата от общината	
Мярка 3.2.2.1.: Разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики	
Специфична цел 3.2.2.: Подобряване на параметрите на околната среда извън селищата от общината	
Мярка 3.2.2.1.: Разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики	
Мярка 3.2.2.2.: Разработване на проекти за идентифициране, оценка, закриване и саниране на нерегламентираните сметища в общината	
Мярка 3.2.2.3.: Реализиране на проекти насочени към подобряване на параметрите на повърхностни и подземни водни тела	
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	
Специфична цел 3.3.1.: Развитие на инфраструктурата за свободното време и спорт	
Мярка 3.3.1.1.: Подкрепа за проекти за изграждане на материално-техническа база на масови спортни игри	
Мярка 3.3.1.2.: Подкрепа за проекти за обновление на религиозни храмове и мемориални паметници с културна и социална значимост	

Легенда

Липса на изпълнение	
Частично изпълнение	
Изпълнение в значителна степен	
Изпълнение в пълен обхват	

Степен на постигане на Стратегическа цел 3	незадоволителна	<u>задоволителна</u>	съществена
--	-----------------	----------------------	------------

Голяма част от предвидените мерки са оценени като такива с изпълнение в значителна степен, а не в пълен обхват поради факта, че за тяхното реализиране в ОПР на община Сливен за периода 2014-2020 са заложили проекти, които не са осъществени поради липса на инициатива или интерес от заинтересованите страни, липса на подходящо финансиране или отпадане

на необходимостта от конкретната интервенция. Важно е да се отбележи, че за изпълнение на съответните мерки са допринесли други проекти и/или инициативи, които не са посочени в ОПР.

Степента на постигане на Стратегическа цел 3 се определя като задоволителна, основно поради липса на възможности за финансиране в рамките на разглеждания период на пълния обхват проекти за управление на отпадъците, оптимизация на ВиК мрежата и общинската пътна инфраструктура. Проектът на ВиК Сливен, който обхваща канализационна и водопроводна мрежа на територията на община Сливен, както и пречистването на водите в периода на оценката е в началната фаза на изпълнението си, но има потенциала да допринесе съществено за оптимизиране на ВиК инфраструктурата, въпреки че няма да реши основен проблем, свързан със загубите при преноса на вода по водопроводната мрежа и пречистването ѝ на територията на селата на община Сливен.

През разглеждания период община Сливен реализира последователни мерки за постигане на стратегическа цел 3: Развитие на техническа инфраструктура водеща до растеж и опазване на околната среда. Фокус на общината са мерки за подобряване на екологичните характеристики на средата. Положителен факт е полагането на усилия за осигуряване на планова и проектна зрялост на приоритетни инвестиционни/инфраструктурни проекти, които ще бъдат реализирани през следващия програмен период.

Като добра практика в областта на градоустройството се отчита създаване и прилагане на модел за цялостно обновяване на градски зони с паркови площи, алеи, детски и спортни площадки, паркоместа, така че да се придаде нова визия на кварталите. Този модел чрез пилотното му реализиране чрез проектите за градска среда по ОПРР, ще може да бъде приложен и в други квартали на града и общината.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ

Стратегическа цел 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване

Изпълнението на стратегическата цел е свързано с прилагане на проекти и мерки по 4 приоритета, като тяхната взаимнообвързаност е представена в таблицата по-долу:

Таблица 16 Приоритети, специфични цели, мерки и проекти в рамките на Приоритетна област 4

Приоритет	Мярка	Проект
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи. Специфична цел 4.1.1.: Участие в териториални инициативи подкрепящи развитието на транспортните системи и логистика	Мярка 4.4.1.1.: Подкрепа за проекти подобряващи териториалното сътрудничество в транспорта и логистиката	Проект 4.4.1.1.1.: Публично-частен проект за изграждане на регионален транспортен и спедиторски център в гр. Сливен
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности. Специфична цел 4.2.1.: Развитие на приоритетните икономически дейности чрез териториално сътрудничество туризъм	Мярка 4.2.1.1.: Участие в териториални инициативи подкрепящи развитието на транспорта, земеделието и алтернативния	Проект 4.2.1.1.1.: Проект за изграждане на пазарни партньорства със съседни общини в областта на индустрия, земеделие и животновъдство Проект 4.2.1.1.2.: Проект за изграждане на партньорства със съседни общини в областта на туризма за предлагане на регионален туристически продукт
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално	Мярка 4.3.1.1.: Участие в регионални и трансгранични	Проект 4.3.1.1.1.: Проект за развитието на бизнеса и предприемачеството между фирми от Община Сливен и побратимените със Сливен градове

<p>ниво/регионални инициативи. Специфична цел 4.3.1.: Развитие на институционалното сътрудничество чрез регионални инициативи</p>	<p>инициативи и програми подобряващи социалното и икономическо развитие</p>	
	<p>Мярка 4.3.1.2.: Участие в регионални и трансгранични инициативи и програми за подобряване на качеството на живот</p>	<p>Проект 4.3.1.2.1.: Проект за възстановяване на сгради с историческо и културно значение на територията на Община Сливен и общини от съседни страни-туининг проекти Проект 4.3.1.2.1.: Проект за съвместни прояви с културна и образователна насоченост между Община Сливен и побратимени със Сливен градове</p>

Оценка на резултатите от изпълнението на целта

Община Сливен осъществява активна дейност по отношение на междуобщинско и международно сътрудничество за осъществяване на политиките, които изпълнява. Използват се възможностите на програми по двустранни спогодби – ФМ на ЕИП и Норвежката програма, Българо-швейцарската програма, Фонд Козлодуй, Програми на общността – Програма Европа на гражданите, INTERREG IV, като се инициират и разработват проекти, вкл. с партньорско участие, организират се срещи, форуми, семинари. Положителни примери са провеждането на Икономически форум с подкрепата на Програма Европа на гражданите и изпълнявани в рамките на проект за международно сътрудничество, по който в Сливен се организира международна среща за побратимяване на Сливен с градовете Ниш -Сърбия и Бидгошч – Полша; Международен културен форум на тема „Европа – нашият общ дом” с представители на културата, образованието и изкуствата от България, Сърбия и Полша.

През разглеждания период продължава сътрудничеството с градовете и общините партньори на общината, като се търсят активно възможности за финансиране на съвместни инициативи.

Общината има официализирано партньорство с: град Чунцин, Китай; град Гера, Германия; град Пейч, Унгария; Светлогорск, Беларус; Община Текирдаг, Турция;

Тернопол, Украйна; област Вал д'Адур, Франция; град Воронеж, Русия; град Алба Юлия, Румъния; град Джараш, Кралство Йордания.

Реализирани са проекти в партньорство с НПО и ВУЗ-ове за насърчаване на местното развитие.

Оценка на степента на постигане на приоритетната област и стратегическата цел

Стратегическите цели от плана за развитие се постигат с изпълнението на заложените приоритети, специфични цели, мерки и проекти. В таблицата по-долу на база на експертна оценка е показана степента на изпълнение на всяка мярка, като изпълнението е представено в няколко степени – липса на изпълнение, частично изпълнение, значително изпълнение, изпълнение в пълен обхват.

Таблица 17 Оценка на степента на постигане на приоритетна област 4

ДЕЙНОСТ	Степен на изпълнение
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	
Специфична цел 4.1.1.: Участие в териториални инициативи подкрепящи развитието на транспортните системи и логистика	
М 4.4.1.1.: Подкрепа за проекти подобряващи териториалното сътрудничество в транспорта и логистиката	
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	
Специфична цел 4.2.1.: Развитие на приоритетните икономически дейности чрез териториално сътрудничество	
М 4.2.1.1.: Участие в териториални инициативи подкрепящи развитието на транспорта, земеделието и алтернативния туризъм	
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво/регионални инициативи	
Специфична цел 4.3.1.: Развитие на институционалното сътрудничество чрез регионални инициативи	
М 4.3.1.1.: Участие в регионални и трансгранични инициативи и програми подобряващи социалното и икономическо развитие	
М 4.3.1.2.: Участие в регионални и трансгранични инициативи и програми за подобряване на качеството на живот	

Легенда

Липса на изпълнение	
Частично изпълнение	
Изпълнение в значителна степен	
Изпълнение в пълен обхват	

Степен на постигане на Стратегическа цел 4	незадоволителна	<u>задоволителна</u>	съществена
---	-----------------	----------------------	------------

Степента на постигане на Стратегическа цел 4 се определя като задоволителна, доколкото в разглеждания период община Сливен реализира многобройни инициативи за междуобщинско и международно сътрудничество, сътрудничество с висши училища, неправителствен сектор и местен бизнес, но конкретни заложи проекти в ОПР 2014-2020 не са осъществени в цялост.

СТЕПЕН НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Представената матрица на индикаторите е заложена в Актуализирания ОПР на община Сливен 2014-2020, като са дефинирани стойностите по отделните индикатори към момента на извършване на оценката. Доколкото част от проектите не са осъществени, то част от индикаторите са към 2020 г., а не към тяхното приключване.

Таблица 18 Матрица на индикаторите

Приоритетна област, приоритети, специфични цели	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчетан	Междинна стойност	Стойност към края на периода
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ						
Приоритет 1.1.Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика						
	Брой изпълнени проекти за насърчаване на предприемачеството и инвестициите	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	65	484
	Брой МСП, получили информационно-консултантски услуги	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	6	112
	Брой местни предприятия, получили финансиране чрез схеми за безвъзмездна помощ за стартиращи предприемачи	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	6	22
	Общ размер на полученото от местните стартиращи предприемачи и съществуващи МСП безвъзмездно финансиране по финансовите схеми /лв./	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	32 071 756	46617247,17
	Брой реализирани проекти в подкрепа на местни занаяти и производства	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	3	31
	Брой реализирани иновативни проекти създали „полезен модел“ или „патент“	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	2	5
	Брой реализирани проекти за публично-частни партньорства	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	0
	Брой на сключените партньорства между местни предприятия, университети и научно- изследователски институции и лаборатории	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	1	1
Специфична цел 1.1.1: Създаване на иновативна среда подкрепяща предприемаческите инициативи в община Сливен	Брой новосъздадени индустриални паркове	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	0
	Брой обучени предприемачи и служители на общинската администраци	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	2	280

					2014-2016	27% за
					г.: ръст от	периода
					187 239	2014-2018
					хил. лв.	
					или 10%	
Темп на нарастване на оборотите на стопанските субекти в общината в лв. %	лева, %	НСИ, Община	Ежегодно			
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт						
	Брой проекти за въвеждане на нови добри практики за устойчив туризъм	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	1	2
	Брой места за настаняване в туризма	Брой	НСИ, Община	Ежегодно	11	46
	Брой на разработените и пазарно предлагани регионални туристически пакети	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	6
Специфична цел 1.3.1: Оползотворяване на съществуващият потенциал за алтернативни форми на туризъм и транспорт	Брой туристически атракции, създадени или реновирани и еспонирани	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	2	8
	Брой новоразработени туристически продукти на територията на общината	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	6
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие						
	Брой новосъздадени земеделски организации по реда на ЗЗД или ЗЮЛНЦ	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	0
Специфична цел 1.4.1: Повишаване на добавената стойност от земеделските и горски продукти	Брой на фермите, в които се реализира биологично земеделие	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	152	212
	Брой на реализираните лесоустройствени проекти	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	6
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ						
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора						
Специфична цел 2.1.1: Модернизиране на общинската образователна инфраструктура						
Специфична цел 2.1.2: Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане	Брой на учениците, преждевременно напуснали училище	Брой	НСИ	Ежегодно	319	
	Съотношението между броя на здравите деца в училищна възраст, които трябва да постъпят в училище и броя на реално постъпващите ученици	Брой	НСИ	Ежегодно		
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.						
Специфична цел 2.2.1: Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи	Брой на реализираните проекти, подобряващи предлагането и търсенето на труд	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	19	29
	Брой на реализираните проекти, насочени към трайно безработни лица	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	2

	Брой на реализираните проекти, насочени към смекчаване на младежката безработица до 29 г	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	3	5
	Предприети и организирани квалификационни курсове за групи със специални нужди (бр.);	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		1
	Ниво на безработица (брой на безработните лица, темп %)	Брой %	Община, ИСУН	Ежегодно		9.44%
	Брой лица в неравностойно положение, обхванати от проекти/дейности по интегриране на пазара на труда	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		2
	Брой на реализираните проекти, насочени към ромската общност и интеграция	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	3	2
	Брой изпълнени проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск или уязвими групи;	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	5
	Брой лица, получили социални услуги по проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск;	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	316	720
	Брой лица в неравностойно социално положение, обхванати от проекти и дейности за социално включване;	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	40	300
	Брой на реализираните проекти за деинституционализация на домове за възрастни хора и хора с увреждания	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	1
	Брой на реализираните проекти, за обучение и преквалификация на заетите в частния и обществен сектор	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	9	9
Специфична цел 2.2.2: Развитие на социалните услуги и социално включване	Брой обекти с изградена достъпна среда за лица с увреждания	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		5
Приоритет 2.3. Приоритет 2.3.						
Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.						
Специфична цел 2.3.1. Подобряване на нивото на здравна превенция и достъпа до извънболничната и болничната помощ	Брой на новосъздадените/реновирани здрави заведения	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	0
	Брой на реализираните проекти за закупуване и инсталиране на ново здравно оборудване	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	0	1
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса						
Специфична цел 2.5.1. Нарастване на броя на реализираните публични проекти и предоставянето на ефективни публични	Брой на реализираните проекти, подобряващи административното и информационно обслужване	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	2	2

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА

Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура

Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура

	Изградена/рехабилитирана ВиК мрежа (км.);	км	Община	Ежегодно	42,987	82
	Брой жители с подобрен режим на водоснабдяване;	Брой	НСИ	Ежегодно	30566	30566
	Прогнозно намаляване на загубите на вода по мрежата (%);	%	Община, НСИ	Ежегодно	3,38	
	Изградена/рехабилитирана хидромелиорационна мрежа (км.	км	Община	Ежегодно		
	Обработваеми земеделски земи с хидромелиорации (дка.);	дка	Община	Ежегодно	726 771	
	Рехабилитирана улична мрежа в населените места (км);	км	Община	Ежегодно	6,98	16,98
	Брой реализирани проекти за подобряване на енергийната ефективност на производствени сгради, процеси и/или инсталации	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	21	28
	Брой новосъздадени/реновирани сгради - общинска собственост	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	11	16
	Дължина на рехабилитираната общинска пътна мрежа (км.), тротоари, зелени площи и съпътствата инфраструктура	км	Община	Ежегодно	54,1	
Специфична цел 3.1.1. Обновление на техническата инфраструктура в населените места	Брой проекти, включващи реконструкция на пътна инфраструктура в производствените зони	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		1
	Брой нови ПУП в производствените зони	Брой	Община	Ежегодно		1

Приоритет 3.2. Подобряване качествени характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.

	Брой закупените нови екологични средства за обществен транспорт	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		37
	Брой на проектите за енергийна ефективност на публични и жилищни многофамилни сгради	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	61
	Изградена газопроводна мрежа (км.);	км	Община, ИСУН	Ежегодно		50 000 л.м
Специфична цел 3.2.1.: Подобряване на параметрите на околната среда в селищата от общината	Брой на жилищните многофамилни и обществени сгради въвели в експлоатация системи за производство на енергия от ВЕИ за собствени нужди	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		

	Брой на закритите и рехабилитирани нерегламентирани депа за битови отпадъци	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		1
	Брой въведените системи в населените места за разделно събиране на битовите отпадъци	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	1	1
	Брой на изградените пречиствателни станции за отпадни води;	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		0
	Брой на реализираните проекти за благоустрояване в селата на общината	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		
	Брой на изградените площадки за сортиране и опаковане на разделно събраните битови отпадъци	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		1
	Брой реализирани проекти за производство на енергия от ВЕИ	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		
	Брой реализирани проекти за производство на енергия от когенерация	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно		1
	Брой на реализираните проекти за опазване на околната среда	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	9	11
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда						
Специфична цел	Реновирани зелени площи и елементи на зелената система /брой проекти;	Брой	Община	Ежегодно		2
3.3.1.:Развитие на инфраструктурата за свободното време и спорт	Изградени детски площадки	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	2	12
	Брой на домакинствата с достъп до високоскоростен интернет;	Брой	НСИ	Ежегодно	33 434	115227,42
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ						
Приоритет 4.1.Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи						
Специфична цел						
4.1.1.Участие в териториални инициативи	Брой на осъществените сътрудничества със съседни общини и области,					
подкрепящи развитието на транспортните системи и логистика	подобряващи транспортната система;	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	1	8
Приоритет 4.2.Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности						
Специфична цел						
4.2.1.:Развитие на приоритетните икономически дейности чрез териториално сътрудничество	Брой на осъществените сътрудничества за подготовка и изпълнение на съвместни проекти/партньорства	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	5	9
Приоритет 4.3.Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.						

Специфична цел 4.3.1. Развитие на институционалното сътрудничество чрез регионални инициативи	Брой на осъществените сътрудничества с други градове, общини, административни области, региони, вкл. от съседни държави за реализацията на дейности от съвместен интерес (проекти/инициативи/прояви)	Брой	Община, ИСУН	Ежегодно	4	14
--	--	------	--------------	----------	---	----

Постигнатите стойности на заложените индикатори показват напредък спрямо предходния отчетен период на изготвяне на Междинната оценка. Не са заложили целеви стойности при актуализацията на матрицата на индикатори, и съотношението на постигнатите стойности в края на периода не могат да бъдат анализирани спрямо планираните.

ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Определените в ОПР на община Сливен икономически и финансови механизми за реализацията на плана, по източници, включват:

- Национално финансиране от публични източници, в т.ч. републиканския бюджет и общинските бюджети;
- Фондове и програми на ЕС;
- Частни финансови ресурси (местни физически и юридически лица, граждански организации и др.);
- Международни финансови институции, международни програми.

ОПР на община Сливен определя в индикативната финансова таблица общ размер на финансовите ресурси, необходими за реализиране приоритетите на плана в периода 2014 – 2020 г. Те са представени в таблица 19, като е представено и финансовото им изпълнение в проценти и като абсолютна стойност.

Табл. 19 Финансово изпълнение по Приоритетни области

Приоритет	Разходвани средства за приоритета	Бюджет съгласно Програмата за реализация на ОПР	% финансово изпълнение на плана
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика	4 6617 247,17лв.	17 200 000 лв.	271%
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства	1 521 425,15 лв.	4 500 000 лв.	34%
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм и транспорт	28 930 693,01 лв.	51 400 000 лв.	56%
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	13885500,07лв.	9 800 000 лв.	122%

Общо за Приоритетна област 1	18 392 069,38 лв. ³	82 900 000 лв.	22%
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора	10 963 830,65 лв.	48 680 000 лв.	23%
Приоритет 2.2.: Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация	13 386 921,86 лв.	15 950 000 лв.	84%
Приоритет 2.3: Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура	2 791 985 лв.	7 250 000 лв.	39%
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство	9 152 109 лв.	9 000 000 лв.	102%
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	687 918 лв.	1 400 000 лв.	49%
Общо за Приоритетна област 2	36 982 764,50 лв.	82 280 000 лв.	45%
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура	195 513 238 лв. ⁴	83 190 000 лв.	235%
Приоритет 3.2. Подобряване	1 198 341,46 лв.	5 000 000 лв.	24%

³ Проектът частна инвестиция „Разширение и модернизация на площадка Лана“, Е. Миролио – гр. Сливен“ за 30 млн. лв. не е включен при изчисленията.

⁴ В тази сума е включен и изпълнявания от ВиК Сливен проект за подобряване на ВиК инфраструктурата в агломерационния ареал, но само част от сумата по този проект е насочена към инвестиции на територията на община Сливен

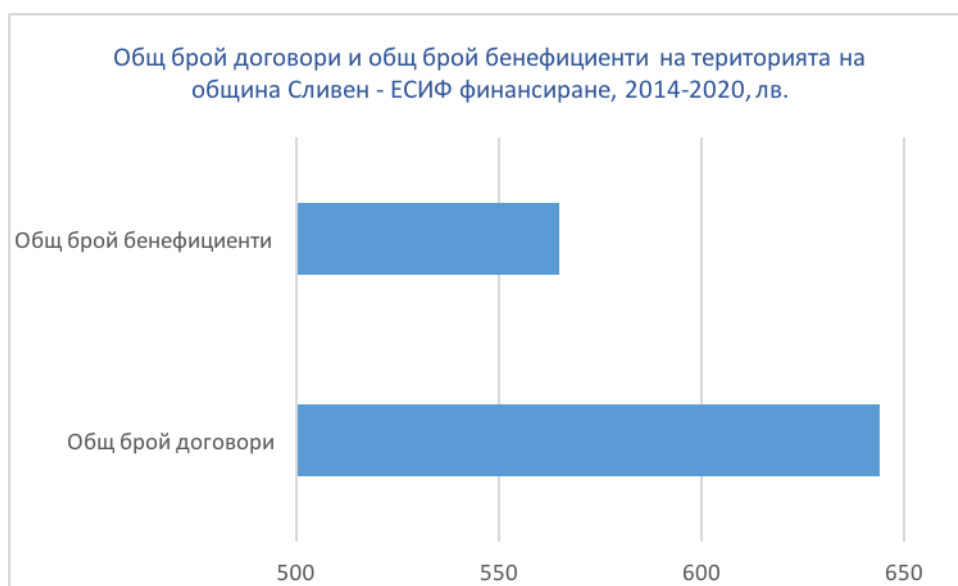
качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси			
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	5 301 831,18 лв.	35 000 000 лв.	15%
Общо за Приоритетна област 3	202 013 411 лв.	123 190 000 лв.	164%
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	0 лв.	5 000 000 лв.	0%
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	259 275 лв.	4 500 000 лв.	5%
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво/регионални инициативи	7 452 532,41 лв. ⁵	12 000 000 лв.	62%
Общо за Приоритетна област 4	7 711 807,41 лв.	21 500 000 лв.	36%

През периода основният обем финансови ресурси за изпълнение на ОПР са привлечените средства от ЕСИФ и друго донорско финансиране за изпълнение на стратегическите цели на ОПР и осигурените средства чрез целевата субсидия от държавния бюджет за изпълнение на годишните капиталови програми на община Сливен за обновяването на пътищата в рамките на общината и уличната инфраструктура в населените места. Привличането на средства от ОПИК от фирмите, развиващи икономическа дейност на територията на общината е от съществено значение за технологичното обновление и модернизация за увеличаване на производствения им капацитет. В допълнение местните предприятия, макар и ограничено, са реализирали проекти с БФП за енергийна и

⁵За финансово изпълнение на приоритета допринася и изпълнявания от община Сливен проект за Интегриран туристически продукт по ОПРР, но доколкото той е отчетен в рамките на Приоритетна област 1, то не следва отново да се включва при отчитане на цялостното финансово изпълнение на ОПР на община Сливен 2014-2020

ресурсна ефективност, развитие и внедряване на иновациите, развитие на предприемачеството. Община Сливен активно се е възползвала от възможността да привлече донорско финансиране от и извън ЕСИФ. Част от проектите са все още в процес на изпълнение и привлеченият ресурс съответно не е усвоен. Положителен е фактът, че за увеличаване на обхвата на реализираните проекти и осигуряване на тяхната устойчивост се осигурява ресурс от общинския бюджет. През периода 2014-2020 сключените договори за привлечено ЕС финансиране са 644, реализирани от 565 бенефициента (фиг.12).

Фиг.12 Общ брой договори и общ брой бенефициенти на територията на община Сливен – ЕСИФ финансиране, 2014-2020, лв.

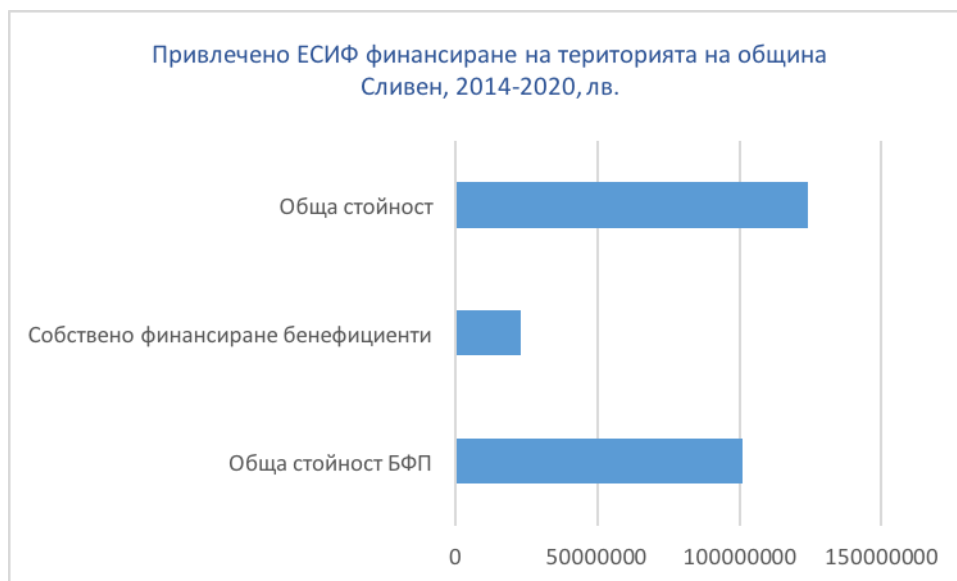

Източник: ИСУН 2020

Общата стойност на реализираните проекти е 124 250 339,20лв., БФП – 101 222 993,90 лв. и осигурено съфинансиране от общински бюджет и частно финансиране в размер на 23 027 345,29 лв. (фиг.13) б.

Фиг.13 Привлечено ЕСИФ финансиране на територията на община Сливен, 2014-2020, лв.

⁶ Това са привлечени средства само през програмния период 2014-2020, като в тази сума не са включени реализираните проекти през изследвания период с финансиране от СКФ 2007-2013 и включени в отчитането на разходваните средства по приоритети в таблица...

Източник: ИСУН 2020

Осигуреният финансов ресурс позволява изпълнение на специфичните цели по приоритети в 4 основни приоритетни области на ОПР на община Сливен 2014-2020, което се потвърждава и от проследените индикатори от Матрицата с индикатори. Независимо от това, част от заложените мерки, насочени основно към подобряване на техническа инфраструктура, изискват допълнителен значителен финансов ресурс, който за част от мерките не се осигурява на ниво община, а самите проекти предполагат изпълнение на регионално ниво – инфраструктура за управление на отпадъци, ВиК инфраструктура. Доколкото идентифицираните нужди в тези направления са многообхватни, то през разглеждания период е осигурено финансиране само за частичната им реализация. Реализираните мерки допринасят за подобряване на средата и съответно качеството на живот, развитие на предоставяни услуги и свързаната инфраструктура.

Цялостната оценка на ефикасността на изпълнението на ОПР на община Сливен следва да бъде направена след окончателното приключване на проектите, които са в процес на изпълнение и след края на 2020 г.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ В ПЕРИОДА 2021-2027

Като положителни фактори при изпълнението на плана за развитие могат да бъдат отчетени високата степен на мобилизация на наличния капацитет на

администрацията на община Сливен и значителният дял на привлечения финансов ресурс от ЕСИФ и друго донорско финансиране.

По отношение на проектите

Наличие на значителен общ брой отчетени проекти и инициативи

Висока степен на изпълнение на част от приоритетни области

По-ниска степен на изпълнение за някои приоритетните области и мерки поради липсата на приложим източник на финансиране през периода на изпълнение на ОПР

Привлечени средства от различни европейски източници за финансиране на проектите в ОПР

Важна роля на собствените средства и централния бюджет, насочен приоритетно към техническата инфраструктура, вкл. изграждане на нова

Много висока активност на Община Сливен в партньорства

По отношение на индикаторите

Висока степен на изпълнение на целите и приоритетите на ОПР според отчетените индикатори

Положителни трендове в областта на социално-икономическо развитие в общината спрямо предходния програмен период 2014-2020

Негативни фактори

Наложено вече като практика разминаване във времето на процеса по изготвяне на ОПР 2014 – 2020 г. и изготвянето на националните и регионални документи в системата за регионално развитие (НСРР, Оперативни програми, ПРСР) и липса на информация на първоначалния етап за възможностите и условията за достъп до финансов ресурс от фондовете на ЕС; Този фактор в много отношения играе съществена роля за ограничения достъп до финансиране от ПРСР през периода

Закъсняло стартиране на реалната работа на ОП и ПРСР, което рефлектира върху сроковете за представяне, оценяване и одобрение на проекти на бенефициентите

Липса на координация на национално, регионално и местно ниво между

секторните политики, вкл. по отношение на стратегически и планови документи

Координация в изпълнението

Оценката на вътрешната съгласуваност и координацията на изпълнението на ОПР е много добра. Процесът на планиране е бил ясно комуникиран с всички заинтересовани страни, координиран и гъвкав спрямо наличието на възможности за финансова подкрепа на проектите. Както е налично съгласуването с приложимите стратегически документи, така и координацията със секторните политики и програми на общината е добра. В допълнение, регионалното планиране в общината е интегрирано с устройственото.

Мониторинг

Планът е актуализиран в частта система за наблюдение и по-конкретно системата от индикатори. Извършена е междинна оценка през 2018 г. Детайлно отчитане за изпълнението на общинските политики на годишна основа се осъществява чрез доклади за годишна оценка на ОПР 2014-2020, както и годишни отчети на Програмата на кмета на общината. Приложен е адекватен набор за планиране и регулярно отчитане изпълнението на ОПР, в т.ч. и нормативно регламентираната Междинна оценка.

Препоръки за следващия програмен период

Планът за интегрирано развитие на общината за периода 2021-2027 г. съвместява в рамките на един документ елементите на общинския план за развитие (ОПР) и интегрирания план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР), които действат за периода 2014-2020 г. Към момента на изготвяне на настоящата последваща оценка ПИРО на община Сливен за периода 2021-2027 г. е изготвен, като се наблюдава приемственост между документите на двата планови документа и надграждане на утойчиви мерки и проекти.

Общи препоръки

Да се приложи гъвкавост и комплексен подход при прилагане на ПИРО от гледна точка на постигане на кумулативни ефекти от използването на стандартните източници на финансиране, НПВУ и Плана за справедлив преход

Да се положат специални усилия за посрещане на предизвикателствата на “Зелена сделка”, свързано с реструктуриране на икономиката на общината и трудовите

пътувания към съседни общини, които ще окажат съществено влияние върху реструктурирането на икономиката на общината

Да се продължи политиката за активно междуобщинско сътрудничество с цел подготовка и прилагане на ИТИ подхода в областта на регионалното развитие

Да продължат активните действия на община Сливен по отношение на изграждане на индустриални зони и привличане на инвеститори, вкл. в новия контекст на финансиране от НПВУ, ПРР и ПНИИДИТ.